

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปโดยใช้การจัดความถึ
รวบยอดแบบหย่อไว้ล่วงหน้า และท้ายเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะคู่กับเนื้อหาปกติ

ปริญญานิพนธ์

ของ

นายศิริโชค ห่อสมบัติ

28 ส.ค. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2532

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปโดยใช้การจัดความถี่
รวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้า และทำย่อหน้าที่เสนอสารในลักษณะคู่กับเนื้อหาปกติ

บทคัดย่อ

ของ

นายศิริโชค ห่อสมบัติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2532

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปโดยใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้า และห้ายเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะชู้กับเนื้อหาปกติ โดยใช้เนื้อหาเรื่องโรคเอดส์

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนนทรีวิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 จำนวน 120 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน แต่ละกลุ่มศึกษาจากสไลด์เทปต่างแบบกัน ดังนี้

- กลุ่มทดลอง 1 การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้าเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะชู้
- กลุ่มทดลอง 2 การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ห้ายเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะชู้
- กลุ่มทดลอง 3 การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้าเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ
- กลุ่มทดลอง 4 การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ห้ายเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ

หลังจากการเรียนให้ทำแบบทดสอบทันที เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบ (Two-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้วิธีการของ Newman Keuls Test ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารในลักษณะชู้ กับสไลด์เทปที่เสนอสารแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้า กับไว้ห้ายเนื้อหา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A COMPARATIVE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT THROUGH
THE THREATENED AND NORMAL CONTENT SLIDE TAPES
WITH ADVANCE AND POST ABSTRACT ORGANIZERS.

AN ABSTRACT
BY
SIRICHOK HORSOMBUT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
September 1989

The purpose of this study was to compare the learning achievement through the threatened and normal content slide tapes with advance and post abstract organizers on the topic of AIDS.

The sample were 120 Mathayom Suksa IV students at Nontree-vithaya, Bangkok, first semester of academic year 1989. The subjects were divided into four groups of 30 each.

Group 1 learned from threatened content slide tapes with advance abstract organizers.

Group 2 learned from threatened content slide tapes with post abstract organizers.

Group 3 learned from normal content slide tapes with advance abstract organizers.

Group 4 learned from normal content slide tapes with post abstract organizers.

Immediately after the lesson, tests were administered. The data were collected and analyzed by Two-Way Analysis of Variance and Newman Keuls Multiple Range Test.

The findings were as follows:

1. There were significant differences on the learning achievement, showing that more threatended content was higher than normal content slide tapes at .01 level.

2. There was no significant differences on the learning achievement between the use of advance and post abstract organizers.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน
(รศ.ชม ภูมิภาค)

..... กรรมการ
(ผศ.สมพร ชมอุตม์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รศ.ชม ภูมิภาค)

..... กรรมการ
(ผศ.สมพร ชมอุตม์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.องอาจ จิยะจันทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่.....6.....เดือน.....ตุลาคม.....พ.ศ.2532

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้จาก รองศาสตราจารย์ชม ภูมิกาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร ชมอุตม์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์องอาจ จิยะจันทร์ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์อรสา จรูญธรรม ที่เป็นทั้งผู้คอยกระตุ้น ให้กำลังใจ สนับสนุน และช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีในด้านการศึกษา ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาในการวิเคราะห์ ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สุมิตรา ชันทยาลงกต อาจารย์สุรพงษ์ เอี่ยมพิชัยฤทธิ์ อาจารย์สุขเกษม อุยโต อาจารย์ฤทธิไกร ตุลวรรณะ และคุณพรชัย หังวิกข์มัท ที่ได้ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการผลิต และทดลองเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ คณะครู อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนนนทรีวิทยา และโรงเรียนยานนาวาเวชวิทยาคม ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการดำเนินการทดลองครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและหัวหน้างานทุกระดับชั้น ตลอดจนเพื่อนร่วมงานของผู้วิจัยที่ได้ให้การสนับสนุนด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ พระคุณของ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนครู อาจารย์ผู้มีพระคุณยิ่งทุกท่าน

ศิริโชค ห่อสมบัติ

กันยายน 2532

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษากันควัว	4
	ความสำคัญของการศึกษากันควัว	5
	ขอบเขตของการศึกษากันควัว	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	คุณค่าของสไลด์ที่มีต่อการเรียนการสอน	7
	เอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งช่วยจัดความกิริยบยอก	9
	เอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของสารชู	19
	สมมติฐานในการศึกษากันควัว	26
3	วิธีดำเนินการทดลอง	27
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	27
	การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการทดลอง	28
	การดำเนินการทดลอง	32
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	38
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	38
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	38
วิธีดำเนินการทดลอง	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
อภิปรายผล	40
ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	51
ประวัติย่อของผู้วิจัย	100

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง	27
2	ตัวอย่างแบบทดสอบอารมณ์ที่มีต่อข้อความ	29
3	ตัวอย่างแบบทดสอบอารมณ์จากภาพ	30
4	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ที่เรียนจากสไลด์เทป 4 แบบ	35
5	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบ (Two-Way ANOVA) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนโดยใช้ สไลด์เทปที่มีลักษณะการเสนอสาร (A) และช่วงเวลาการเสนอ ความคิดรวบยอดแบบหย่อ (B) ต่างกัน	36
6	แสดงค่าความยากง่าย ถ้าอ่านาจนจำแนกของแบบทดสอบเรื่อง โรคเอดส์	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตลอดช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา เทคโนโลยีทางการศึกษาได้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยมากขึ้นความสำคัญ นับตั้งแต่แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520 ในหมวดทางการศึกษาและการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยกล่าวว่าให้จัดวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ตลอดจนจัดหาวิธีและเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาอย่างเหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมกันในคุณภาพของการศึกษา ทั้งที่จัดในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน (แผนการศึกษาแห่งชาติ. 2520 : 14) มาจนถึงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน ในด้านที่ทำให้เกิดคุณภาพการศึกษา ข้อความตอนหนึ่งกล่าวว่า "พัฒนาเนื้อหาสาระ และวิธีการสอน ให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ และมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6. 2530-2534 : 27)

จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญในการที่จะนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการสอนมาโดยตลอด สิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลขึ้นมาได้ก็คือเครื่องมือในลักษณะของสไลด์ทัศนวัสดุ หรืออุปกรณ์การสอนนั่นเอง จึงมีความจำเป็นในการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการสอนซึ่งได้นำไปใช้ในโรงเรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อประกอบการสอนเป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของครูไปถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่วางเอาไว้เป็นอย่างดี (ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ประสานมิตร. 2515 : 1)

สำหรับการสอนประเภทสไลด์ ซึ่งก็เป็นเทคโนโลยีที่พัฒนาตัวเองมาตลอดทั้งในด้านเครื่องมือคือตัวมันเอง และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการนำเสนอ นั้นได้ว่าเป็นการสอนที่น่าสนใจ เพราะว่าช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจได้มากขึ้น วิธีการผลิต และการใช้ก็ไม่ยาก (กรมวิชาการ. 2517 : 246) และเนื่องจากสไลด์เทปประกอบด้วยภาพและคำบรรยาย ผู้เรียนสามารถรับรู้ได้ทั้งทางจักษุสัมผัส และทางโสตสัมผัส จึงช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ที่สูง (บริษัท โกดัก จำกัด. 2519 : 239) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดเมื่อได้เห็นภาพ (Dale. 1968 : 239) ภาพมีคุณค่าสูงในการสอนในสถานการณ์ที่ใช้การมองเห็น และไม่ต้องเน้นการเคลื่อนไหว (Wittich and Schuller. 1957 : 330 - 346) การผลิตและการทำสำเนาง่าย ประหยัด ค่าใช้จ่าย นอกจากนั้นสไลด์เทปยังให้ผลดีในด้านการสอนข้อเท็จจริงให้ติดเทียมกับภาพยนตร์เสียงหรือภาพยนตร์เงียบ และยังมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้บางอย่างเป็นพิเศษ (เป็รื่อง กุมท. 2519 : 63) ดังนั้นสไลด์เทปจึงเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญในทุกระดับชั้น (ชุมพล หดถิพงษ์. 2524 : 1)

การนำสิ่งช่วยบางอย่างมาใช้ร่วมกับการใช้สื่อจะช่วยปรับโครงสร้างของระบบความคิดของบุคคลให้เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ และความจำข้อมูลที่จะรับมาใหม่ในสาขาเดียวกันอย่างมีความสัมพันธ์กัน ถ้าโครงสร้างของระบบความคิดจัดลำดับไว้เหมาะสมชัดเจนและมีความมั่นคงไว้ก่อนแล้ว จะเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น (Ausubel. 1968 : 26 - 27) การนำเรื่องจะช่วยให้เห็นโครงสร้างของสิ่งที่เรียนและทำหน้าที่เป็นตัวรวบรวมข้อมูลของเรื่องนั้น ๆ (Ausubel. 1960 : 271) ทำให้โครงสร้างความคิดของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปเพื่อเตรียมรับความรู้ใหม่ (Lucas. 1979 : 4167-A) และมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนดีขึ้น (Parasi. 1977 : 2730-A) การนำเอาสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดซึ่งเป็นสิ่งเสริมความเข้าใจ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้นั้นมาไว้ตอนท้ายของเนื้อเรื่อง หรือหลังบทเรียน จะทำหน้าที่เป็นบทสรุปแต่เพียงจุดสำคัญ หรือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง (เอื้อมพร จตุรธำรง. 2521 : 10 - 11) เป็นตัวช่วยจัดความคิดรวบยอดหลังการสอน ที่ทำให้ผลการเรียนรู้สูงขึ้น ดังเช่นผลการวิจัยของ ชเนล (Schneil. 1972 : 907-A) ช่วงจังหวะที่จะกำหนดสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดในเนื้อเรื่องที่เรียนนั้น

โปรเกอร์ และคณะ ได้กำหนดไว้ดังนี้คือ ไว้ก่อนการเสนอทเรียน ไว้ระหว่างการเสนอทเรียน และไว้หลังการเสนอทเรียน นอกจากนี้ยังจำแนกแบบของสิ่งช่วยจัดความถี่รวบยอดออกเป็น 4 แบบ คือ

1. เรื่องย่อ (content abstract)
2. โครงเรื่อง (sentence outline)
3. คำถามถูกผิด (true-false pretest)
4. คำถามแบบเติมคำ (completion pretest)

และลักษณะของการช่วยจัดความถี่รวบยอดนั้น ลูคัส ได้แบ่งเป็น 3 แบบ คือ ชนิดสิ่งพิมพ์, ชนิดสื่อสัมผัส และชนิดทักษะสัมผัสหรือสัมผัสโดยการมองเห็นภาพ (Lucas. 1972 : 3390-A)

มีนักวิจัยหลายคนได้นำวิธีการจัดสิ่งที่จะช่วยในการจัดความถี่รวบยอดของเนื้อเรื่อง (organizers) ซึ่งอยู่ในรูปของบทย่อ (paragraph abstract) โครงเรื่อง (sentence outline) หรือใช้การขีดเส้นใต้เพื่อเน้นส่วนที่เป็นความถี่รวบยอดของเนื้อเรื่อง ฯลฯ ไปทดลองใช้ในการอ่าน จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความคิดที่จะศึกษาถึงรูปแบบการนำเสนอในรูปของสื่อสไลด์เทปที่จะทำให้กลุ่มทดลองสามารถรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทดลองเปรียบเทียบใช้เรื่องย่อเสนอไว้ก่อนการเสนอทเรียน และไว้หลังการเสนอทเรียน

นอกจากนี้ยังต้องการศึกษาอีกว่าจะมีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาอย่างไรที่จะจูงใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจติดตามชมทเรียนอยู่ตลอดเวลา และได้รับความรู้ในเรื่องนั้นอย่างจริงจัง ซึ่งก็ได้ศึกษารูปแบบที่จะศึกษาทดลองคือ การนำเสนอสารในลักษณะคู่ ซึ่งการสร้างสถานการณ์เร้าให้บุคคลเกิดความวิตกกังวล ถึงเครียดสูงจะเป็นสาเหตุให้บุคคลนั้นมีการโอนอ่อนต่อการชักจูงได้ (พรพิมล สุกเจริญ. 2519 : 12) และจะเป็นการเหมาะสมอย่างมากถ้าได้ใช้การนำเสนอในรูปแบบดังกล่าวกับเนื้อหาหลักสูตรเรื่องโรคเอดส์ ด้วยผู้วิจัยได้เล็งเห็นว่าโรคเอดส์เป็นโรคชนิดใหม่ที่เพิ่งจะเข้ามาในประเทศไทย ยังไม่ค่อยมีการศึกษาวิจัยในด้านการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนอย่างเป็นระบบระเบียบ และทางสมาคมป้องกันโรคเอดส์ที่กำลังมีโครงการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ในด้านต่าง ๆ ประเด็นหนึ่งที่กำลังดำเนินการคือ การที่จะผลิตวัสดุอุปกรณ์เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (นิตยสารไกล่หมอ. 2531 : 12) ปัญหาและอุปสรรคของการสื่อสารในขณะนี้ก็คือทางรัฐบาลก็พยายามปกปิดข่าวบางอย่างเพราะเกรงว่าข้อมูลบาง

ประการจะเป็นการช่วยให้ประชาชนตระหนักตกใจกลัวจนเกินไป (ทำให้ประชาชนเริ่มเฉยไม่สนใจต่อข่าวสารข้อมูลเพราะไม่ได้รับแรงกระตุ้น) ส่วนผู้รับผิดชอบในด้านวงการสาธารณสุข วงการแพทย์ ก็พยายามที่จะให้ข่าวสารข้อมูลที่เป็นจริงปรากฏแก่ประชาชนโดยทั่วไป ฉะนั้นตัวแปรในเรื่องการรู้ให้กลัว จึงนำมาศึกษาวิจัย อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการก็เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ เนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่ยังไม่มีทางรักษาให้หายขาดได้ กระทรวงศึกษาธิการเห็นควรให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และวิธีป้องกันแก่นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยยึดหลักการว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดโอกาสให้ครูสามารถปรับเนื้อหาในรายละเอียดได้ตามนโยบายและสภาพปัญหาท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาสุขภาพของผู้เรียนอยู่แล้ว ดังนั้นครูจึงสามารถสอดแทรกในวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรเปิดโอกาสไว้ให้ (หนังสือกระทรวงศึกษาธิการที่ ศธ 0607/33580 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2530) สำหรับการให้การศึกษาในเรื่องนี้ยังขาดแคลนสื่อที่มีคุณภาพดีพอ ผู้วิจัยในฐานะนักเทคโนโลยีทางการศึกษา จึงคิดหารูปแบบ วิธีการที่เหมาะสมที่จะผลิตสื่อประเภทสไลด์ที่สามารถกระตุ้น ให้ผู้เรียนตระหนักถึงปัญหา และพร้อมกับการให้การศึกษาในเรื่องดังกล่าวไปพร้อมกัน โดยจะใช้วิธีการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อหา เรื่องในรูปของบทย่อไว้ล่วงหน้า และท้ายเรื่องของบทสไลด์เพื่อบอกการเสนอเนื้อหา 2 แบบ คือ การนำเสนอสารในลักษณะรู้ให้กลัว กับวิธีที่ 2 การนำเสนอในเนื้อหา ปกติ เพื่อศึกษาหาวิธีการที่เหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากการสอนด้วยสไลด์เทป 4 แบบ คือ

1. สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้า เนื้อหา ที่เสนอสารในลักษณะรู้
2. สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ท้าย เนื้อหา ที่เสนอสารในลักษณะรู้
3. สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้า เนื้อหา ที่เสนอสารแบบปกติ
4. สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ท้าย เนื้อหา ที่เสนอสารแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเป็นแนวทางการในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของการใช้สไลด์เทปประกอบการสอน โดยเฉพาะในเรื่องของการศึกษาตัวแปร ดังนี้
 - 1.1 การใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อย
 - 1.2 การเสนอสารในลักษณะคู่
2. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่รณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ ในอันที่จะพิจารณานำไปใช้สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนนนทรีวิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ

การสอนโดยสไลด์เทป 4 แบบ คือ

 - 2.1.1 สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อยไว้ล่วงหน้าเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะคู่
 - 2.1.2 สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อยไว้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะคู่
 - 2.1.3 สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อยไว้ล่วงหน้าเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ
 - 2.1.4 สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อยไว้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.1 สไลด์เทปประกอบการสอนเรื่อง "โรคเอดส์" 1 เรื่อง 4 แบบ

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเนื้อหาสไลด์เทป 1 ฉบับ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดความถี่รวมยอดแบบหย่อน หมายถึง การจัดทำบทสไลด์เทปประกอบการบรรยายที่สรุปใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ (main idea) และสาระย่อย ๆ (minor idea) ของเรื่องเพื่อช่วยเปลี่ยนแปลงและปรับโครงสร้างระบบความคิดของผู้เรียนให้สัมพันธ์กับความถี่รวมยอดของเนื้อหาเรื่องในสไลด์เทป ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อความเข้าใจในการเรียน ซึ่งได้จัดไว้ 2 ลักษณะ คือ

1.1 การจัดความถี่รวมยอดแบบหย่อนไว้ล่วงหน้า เนื้อหา หมายถึง สไลด์เทปประกอบการบรรยายแบบหย่อนที่ให้ศึกษาก่อนเนื้อหา

1.2 การจัดความถี่รวมยอดแบบหย่อนไว้ท้ายเนื้อหา หมายถึง บทสไลด์เทปประกอบการบรรยายแบบหย่อนที่ให้ศึกษาต่อจากท้ายเนื้อหา ซึ่งจะเป็นการสรุปสาระสำคัญที่ได้ศึกษาผ่านไปแล้ว

2. การเสนอสารในลักษณะชู หมายถึง สารที่เสนอเนื้อหาหรือข้อความเมื่ออ่านหรือฟัง หรือเมื่อได้เห็นภาพแล้วมีความรู้สึกเศร้าใจ ไม่สบายใจ หือแพ้ วิตกกังวล

3. การเสนอสารเนื้อหาปกติ หมายถึง สารที่เสนอเนื้อหา หรือข้อความเมื่ออ่านหรือฟัง หรือเมื่อได้เห็นภาพแล้ว มีความรู้สึกเฉย ๆ เป็นกลาง ไม่เกิดความวิตกกังวล

4. สไลด์เทป หมายถึง ภาพสไลด์สีขนาด 2×2 นิ้ว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการทดลองครั้งนี้ ใช้ฉายด้วยเครื่องฉายสไลด์อัตโนมัติ ประกอบเทปบันทึกเสียง ซึ่งบันทึกเสียงบรรยาย และสัญญาณควบคุมการเปลี่ยนภาพของสไลด์โดยอัตโนมัติไว้ด้วย

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการตอบแบบทดสอบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิสัย (cognitive domain) เกี่ยวกับเนื้อหาที่นำมาทดลองโดยวัดออกมาเป็นค่าคะแนน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงตามลำดับดังนี้

1. คุณค่าของสไลด์ที่มีต่อการเรียนการสอน
2. เอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอด
3. เอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของสารรู้

คุณค่าของสไลด์ที่มีต่อการเรียนการสอน

สไลด์จัดเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทภาพนิ่งที่มีคุณค่าสำคัญยิ่งชนิดหนึ่ง ซึ่งพอสรุปคุณค่าได้เป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. มีคุณสมบัติในการแนะนำบทเรียนใหม่ให้แก่ผู้เรียน เหมาะสำหรับการใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นเรื่องราวที่จะเรียนนั้นน่าสนใจ สร้างปัญหาให้คิด (Brown. 1969 : 36; Hass and Pacer. 1964 : 47; สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ. 2506 : 180)
2. ช่วยในการสร้างความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเป็นที่ยอมรับ จดสนใจ ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น (Keislar. 1960 : 310; Dent. 1949 : 143; Wittich and Schuller. 1962 : 331; Hass and Pacer. 1964 : 47; สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ. 2506 : 179)
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้สึกชื่นชมในสุนทรียภาพ ช่วยสร้างความรู้สึกรักอันมีความประทับใจที่ลึกซึ้งและยาวนาน (UNESCO. 1951 : 119; สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ. 2506 : 180)
4. ช่วยส่งเสริมบทเรียน เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น อาจเห็นสิ่งที่ไกลออกไป หรือสิ่งที่จะคู่ควมโดยตรงไม่ได้ เช่น สิ่งที่เกิดขึ้นไป (Hass and Pacer. 1964 : 47; สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ. 2506 : 180)

5. ช่วยให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น มีความคงทนในการเรียนรู้ข้อความจริง (Keislar. 1960 : 310; Dent. 1949 : 143; Vernon. 1951 : 9)
6. สามารถใช้สอนผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลได้ เป็นอุปกรณ์สำหรับสอนที่มีประสิทธิภาพสูงในการสอนคนจำนวนมาก สำหรับรายบุคคลนั้นก็สามารที่จะศึกษาจากสไลด์ด้วยตนเองได้ (Kemp. 1968 : 36; UNESCO. 1951 : 19; ไพโรจน์ เบาใจ. 2516 : 6)
7. ใช้สอนทักษะ ผูกทักษะให้แก่ผู้เรียนได้ เช่น แสดงวิธีทำสิ่งต่าง ๆ (สมพงษ์ ทิริเจริญ และคนอื่น ๆ. 2506 : 179)
8. ครูและนักเรียนสามารถทำงานร่วมกันอย่างสะดวกสบาย (Hass and Pacer. 1964 : 47)
9. ใช้แทนหรือลดขนาดของอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ขนาดใหญ่ไม่สะดวกในการใช้ดังเช่น แผนที่ แผนภูมิ ของจริง หุ่นจำลอง ฯลฯ เป็นต้น (สมพงษ์ ทิริเจริญ และคนอื่น ๆ. 2506 : 181; ไพโรจน์ เบาใจ. 2516 : 6)
10. ได้เปรียบในข้อที่จะฉายนานเพียงไรก็ยังสามารถปฏิบัติตามได้ทัน ดูได้นานตามที่ต้องการ ฉายซ้ำได้เมื่อต้องการ (Paat. 1972 : 324; Hass and Pacer. 1964 : 50)
11. มีลักษณะเป็นชุดเสนอให้หลายแบบ จะแยกฉายหรือเรียงลำดับภาพเสียใหม่ก็ย่อมทำได้ตามความเหมาะสม (Kemp. 1968 : 36; Wittich and Schuller. 1962 : 331)
12. ใช้สอนได้กว้างขวางทุกวิชา ทุกสาขา (Wittich and Schuller. 1962 : 331)
13. ใช้ร่วมกับอุปกรณ์อื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวาง (ไพโรจน์ เบาใจ. 2516 : 6)
14. สะดวกต่อการเตรียมการใช้ฉายกับห้องเรียนธรรมดาที่ไม่ต้องมีคนักก็ได้ การเก็บรักษาที่สะดวกไม่เปลืองที่เก็บมาก และคงทนเก็บไว้ได้นาน (Wittich and Schuller. 1962 : 331; สมพงษ์ ทิริเจริญ และคนอื่น ๆ. 2506 : 181)
15. ผลิตได้ง่าย ถ้าใช้จ่ายในการผลิตไม่สูงจนเกินไปนัก และครูผู้สอนสามารถผลิตขึ้นใช้เองตรงกับความต้องการ สามารถผลิตให้ทั้งสไลด์สี และขาวดำ ถ่ายภาพได้จากของจริง รูปภาพ หรือถ่ายจากรูปวาดก็ได้ (Kemp. 1968 : 36; Raat. 1972 : 324)

เอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอด

สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอด (organizers) หมายถึง สิ่งที่ช่วยเตรียมโครงสร้างของระบบความคิดให้ผู้เรียนนั้นจะช่วยเสริมความเข้าใจให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้เนื้อหาสาระ และยังทำหน้าที่เป็นบทสรุปสั้น ๆ ของเนื้อหาที่มีรายละเอียดปลีกย่อยมากอีกด้วย (เอ็ดมุนด์ จอร์จ. 2521 : 10) ความสำคัญและความจำเป็นของสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอด เนื่องจากความคิดเป็นรากฐานอันสำคัญของการเรียน การที่มนุษย์จะคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความคิดรวบยอดเป็นสำคัญ (Deese. 1958 : 415) ทอมสัน ได้กล่าวถึงความคิดรวบยอดว่า ช่วยทำให้เข้าใจโลกที่อาศัยอยู่ มนุษย์จะใช้ความคิดรวบยอดที่เขาได้เรียนรู้แล้วมาช่วยให้เกิดความคิดในการบรรยายสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเขา (Thomson. 1959 : 314 - 315) และรัสเซล ก็ได้กล่าวถึงความคิดรวบยอดว่า ความคิดรวบยอด (concept) ที่สะสมเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ จากประสบการณ์จะช่วยให้ความคิดต่าง ๆ แผลงกันยิ่งขึ้น การแก้ปัญหาของผู้ใหญ่จึงดีกว่าเด็กเพราะมีความคิดรวบยอดกว้างขวางกว่านั่นเอง ฉะนั้นในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอน ความคิดรวบยอดจึงเป็นจุดประสงค์อันสำคัญยิ่งของการศึกษาทุกระดับ การส่งเสริมให้เด็กเรียนโดยให้เกิดความคิดรวบยอดด้วยเครื่องมือและวิธีการที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งที่พึงกระทำมากกว่าการสอนโดยให้เด็กท่องจำ (Herbert and Richard. 1971 : 391)

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีผู้ศึกษาเครื่องมือและวิธีการอันเป็นสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดขึ้น ซึ่งพอสรุปจากผลงานการวิจัยของหลาย ๆ ท่านได้ คือ

จากการค้นคว้าวิจัยของ ลูคัส ได้กำหนดชนิดของสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดไว้ 3 ชนิด คือ

1. ชนิดโสตสัมผัส (audio organizers)
2. ชนิดจักษุสัมผัส (visual organizers)
3. ชนิดสิ่งพิมพ์ (written organizers)

(Lucas. 1972 : 3390-A)

นอกจากนี้โปรเกอร์ (Proger and others. 1970 : 25) ก็ยังจำแนกแบบของ
สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดออกเป็น 4 แบบ คือ

1. เรื่องย่อ (content abstract)
2. โครงเรื่อง (sentence outline)
3. คำถามถูกผิด (true-false pretest)
4. คำถามแบบเติมคำ (completion pretest)

นอกจากนี้ยังแบ่งช่วงของการให้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดในการเรียนการสอนออกเป็น 3 แบบ
คือ

1. ให้ล่วงหน้าการสอน (advance organizers)
2. ให้ระหว่างการสอนคำเป็นอยู่ (concurrent organizers)
3. ให้ตอนท้ายของการสอน (post organizers)

ออสซูเบล (Ausubel. 1968 : 81 - 83) ได้กล่าวถึงเหตุผลของการจัดความคิด
รวบยอดไว้ล่วงหน้า (advance organizers) ว่าช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการเรียน
และจำเนื้อเรื่องได้ดี 2 ประการ ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนได้มองเห็นขอบข่ายอย่างกว้าง ๆ ของเนื้อเรื่อง (general overview) ก่อนที่จะเรียน
2. ช่วยรวมเนื้อหาในเรื่องที่เรียน และความคิดรวบยอดที่สัมพันธ์กับเรื่องนั้นที่มีอยู่แล้ว
ในโครงสร้างของระบบความคิดเข้าด้วยกัน เป็นการใช้ประโยชน์ความรู้ที่มีอยู่แล้วมาช่วยในการ
สร้างความคุ้นเคยกับเนื้อหาใหม่และช่วยให้เนื้อหานั้นมีลักษณะที่จะเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นโดยช่วยบูรณา-
การระหว่างความรู้เก่าและใหม่ ซึ่งให้เห็นว่าความคิดรวบยอดเดิมที่มีอยู่ในโครงสร้างของระบบ
ความคิดจะแตกต่างหรือคล้ายคลึงกับความรู้ใหม่อย่างไร จึงกล่าวได้ว่า สิ่งที่จะช่วยในการจัดความ
คิดรวบยอดของความรู้ใหม่จะช่วยดึงความคิดรวบยอดในโครงสร้างของระบบความคิดมาใช้และ
ทำหน้าที่เป็นตัวช่วยให้รวมเข้ากับความคิดรวบยอดของเนื้อหาใหม่ ซึ่งกระบวนการทำงานนี้จะ
ช่วยประหยัดเวลาในการเรียนรู้ได้มาก ทั้งยังช่วยเพิ่มความสามารถในการแยกแยะความแตกต่าง
ระหว่างความรู้เก่าและใหม่ ผู้เรียนจะเข้าใจความคิด (ideas) และข้อมูล (information)
ในบทเรียน ทำให้เรียนรู้ได้มากขึ้น เพราะจะช่วยจัดสิ่งที่จะทำให้เข้าใจในเนื้อหาคลุมเครือ,

การเข้าใจความหมายขัดแย้งความคิดรวบยอดผิด ๆ ที่เกิดขึ้นจากความคิดรวบยอดเดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน เมื่อสิ่งที่เรียนรู้ชัดเจนขึ้น ความสับสนในความหมายใหม่จะน้อยลง การจดจำไว้ได้จะสูงขึ้น

ตัวอย่างใดก็ตาม อิทธิพลของการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้าจะขึ้นอยู่กับลักษณะของการจัดเนื้อหาของบทเรียนด้วย ถ้าเนื้อหามีการจัดลำดับภายในอย่างที่มีการแยกแยะระหว่างความคิดรวบยอดใหญ่และย่อยของเนื้อเรื่อง อิทธิพลของการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้าจะลดลงและในกรณีที่เนื้อเรื่องเป็นบทย่ออยู่แล้ว การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้าจะให้ผลน้อยเช่นกัน เพราะบทย่อก็มีลักษณะการจัดลำดับภายในอยู่แล้ว

สำหรับการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ในตอนท้ายของเนื้อเรื่องหรือหลังบทเรียน (post-organizer) จะทำหน้าที่เป็นบทสรุป (summarizers) แต่เพียงจุดสำคัญหรือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของเรื่องเท่านั้น จะทิ้งส่วนที่เป็นเนื้อหาที่ไม่สำคัญ ส่วนใหญ่จะให้ผลในแง่ของการเรียนซ้ำเท่านั้น

ส่วนผลการวิจัยเกี่ยวกับชนิดและแบบของการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดที่สำคัญนั้น ก็มีผลงานการวิจัยของ โปรเกอร์ และคนอื่น ๆ (Proger and others. 1970 : 28 - 33) ได้เสนอผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดไว้ล่วงหน้าในลักษณะต่าง ๆ คือ

1. แบบบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง
2. แบบนอกโครงเรื่อง
3. แบบมีข้อทดสอบถูกผิดก่อนอ่านเนื้อเรื่อง
4. แบบให้เติมคำให้สมบูรณ์ก่อนอ่านเนื้อเรื่อง

โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 124 คน แบ่งเป็นระดับความสามารถ 5 ระดับ คือ ต่ำสุด ต่ำ ปานกลาง สูงกว่าปานกลาง และสูงสุด ผลการวิจัยพบว่าการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดทั้ง 4 แบบ ให้ผลการเรียนรู้สูงในกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่ำสุด ต่ำ และปานกลาง ส่วนอีก 2 ระดับไม่แตกต่างกัน และพบว่าวิธีการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง และแบบนอกโครงเรื่องให้ผลการเรียนรู้สูงกว่าวิธีอื่น ๆ

ในปี ค.ศ. 1975 เบเกอร์ (Baker. 1976 : 6629-A) ได้วิจัยผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำที่ได้จากการให้บทนำเรื่องก่อนเสนอบทเรียนในวิชาสังคมศึกษาในระดับเกรด 9 ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถทางภาษาสูง และผู้ที่มีความสามารถทางภาษาคำต่ำ บทนำเรื่องเป็นการบอกขอบข่ายและสิ่งสำคัญของเรื่อง โดยอาศัยคำพูดกับเครื่องมือโสทัด-อุปกรณ์ประกอบสรุปผลการวิจัยพบว่า การนำเรื่องที่จัดความถี่รวบยอดให้ก่อนบทเรียนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และความคงทนในการจำเนื้อหาวิชาได้ดี ทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถทางภาษาสูงและต่ำ

เคนเนดี (Kennedy. 1975 : 786-A) ได้ทดลองหาประสิทธิภาพของการจัดความถี่รวบยอดให้ผู้เรียนก่อนการเรียนเรื่องระบบเมตริก กับนักเรียนระดับวิทยาลัยจำนวน 60 คน โดยจัดในรูปแบบของบทย่อแบบที่มีใจความตรงกับเนื้อหาที่จะเรียน กับบทนำที่เกี่ยวกับความเป็นมาของเรื่องที่จะเรียน (historical introduction) ได้พบว่า

1. ทั้งบทเรียนที่จัดในรูปแบบของบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อหาที่จะเรียนกับบทนำที่เกี่ยวกับความเป็นมาของเรื่องที่จะเรียน จะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง
2. นักเรียนที่มีระดับประสบการณ์ทางการเรียนต่างกัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะไม่แตกต่างกัน
3. บทเรียนที่จัดให้ทั้ง 2 แบบ จะให้ผลในด้านความจำเนื้อหาได้มาก แต่บทเรียนที่จัดในรูปแบบของบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง จะให้ผลสูงกว่าบทเรียนที่จัดในรูปแบบบทนำเกี่ยวกับความเป็นมาของเรื่อง
4. นักเรียนที่มีความสามารถทางคณิตศาสตร์สูงจะจำเนื้อหาได้ดีกว่านักเรียนที่มีความสามารถทางคณิตศาสตร์ต่ำ

ชมูรัก (Shmurak. 1974 : 2075-A) ได้ทดลองใช้วิธีการจัดความถี่รวบยอดของเรื่องก่อนให้อ่านเนื้อเรื่องเกี่ยวกับปฏิกิริยาของอินซูลิน โดยทดลองกับนักเรียนเกรด 8 จำนวน 161 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 120 คน ให้อ่านบทย่อก่อนที่จะอ่านบทเรียนที่เหลือเป็นกลุ่มควบคุม โดยจำแนกตามเพศ ระดับความสามารถในการอ่านและแบบการคิด ผลการทดลอง

ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่จำแนกตามตัวแปรดังกล่าว และพบว่าความสามารถในการอ่านมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับการเรียนรู้และความจำของนักเรียนทั้งสองเพศ

เคอร์สเทน (Kersten. 1976 : 3577-A) ได้ทดลอง 2 ครั้ง

ครั้งแรก ทดลองกับนักศึกษาที่เรียนพีชคณิต จำนวน 70 คน

ครั้งที่สอง ทดลองกับนักศึกษาที่เรียนพีชคณิต จำนวน 49 คน

โดยใช้วิธีการจัดความถี่ของเนื้อหาที่จะเรียนไว้ล่วงหน้าในลักษณะของบทนำแบบย่อเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน (paragraph abstract) และแบบที่กล่าวถึงที่มาของเนื้อเรื่อง (historical introduction) โดยศึกษากับเด็กที่มีระดับความสามารถในการอ่านสูง กลาง และต่ำ เนื้อหาที่เรียนจัดเป็นหน่วยเรียนแบบโปรแกรม (programmed instructional units) และบทเรียนแบบปรกติที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก (progressions) ผลปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างระหว่างการจัดความถี่ของเนื้อหาแบบย่อกับแบบที่กล่าวถึงที่มาของเนื้อเรื่อง และการจัดบทนำทั้ง 2 แบบ ไม่มีผลต่อวิธีการจัดเนื้อหาทั้งสองวิธี ทั้งไม่มีผลต่อนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกับการวิจัยของเคนเนดี ที่กล่าวถึงข้างต้นที่พบว่าการจัดความถี่ของเนื้อหาในรูปแบบย่อได้ผลสูงกว่าการจัดแบบที่กล่าวถึงที่มาของเนื้อเรื่อง

ลอว์สัน (Lawton. 1977 : 25-43) ได้ทดลองใช้การจัดความถี่ของเนื้อหาไว้ล่วงหน้าในการสอนการคิดหาเหตุผลและเรื่องความถี่ของเนื้อหาทางสังคมศึกษาให้แก่เด็กอายุ 6 ขวบ และ 10 ขวบ กลุ่มละ 60 คน โดยกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนกระบวนการเกี่ยวกับความถี่ของเนื้อหาและเรื่องความถี่ของเนื้อหาทางสังคมศึกษาซึ่งจัดไว้ในรูปแบบย่อแต่ละรอบกลุ่มเนื้อหากว้าง ๆ ซึ่งกลุ่มควบคุมจะได้รับการสอนไปตามปกติ ผลปรากฏว่าการเรียนรู้และการจำในเรื่องการคิดหาเหตุผลตามทฤษฎีของ เปียเจต์ (Piaget) ของเด็กอายุ 6 ขวบ ในกลุ่มทดลองจะก้าวหน้าไปกว่าปกติที่เด็กวัยนี้ควรจะเป็น บรีเวอร์ (Brewer. 1975 : 1035-A) ให้นิยามวิธีการจัดความถี่ของเนื้อหาไว้ล่วงหน้าไปใช้ในการอบรมวิชาการบริหารให้กับนักศึกษา 84 คน โดยจัดหาเนื้อหาที่จะอบรมไว้ก่อนทุก ๆ วัน แต่ปรากฏว่าไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการอบรม

ส่วนวอล์คเกอร์ (Walker. 1976 : 6379-A) ได้ทดลองใช้รูปภาพเป็นตัวนำที่จะช่วยในการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ในการสอนนักเรียนเกรด 5 และเกรด 7 จำนวน 312 คน ได้พบว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปภาพเป็นตัวนำในการจัดความคิดรวบยอด จะทำคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้รูปภาพ โดยเฉพาะนักเรียนหญิงเกรด 7 และ กลุ่มที่มีสติปัญญาสูง แต่ผลการศึกษาของบอนเนอร์ (Bonner. 1975 : 842-A) ที่ทดลองใช้การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาให้นักเรียนก่อนที่จะเรียนจากโทรทัศน์โดยทดลองกับนักเรียนเกรด 9 ก็ได้ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้บอนเนอร์ ได้อภิปรายผลไว้ว่า อาจจะขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาที่ให้นักเรียนเรียนก็ได้

ผลการทดลองของ ลูคัส (Lucas) และ เบอ์นาร์ค (Bernard) ต่างก็ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมเช่นเดียวกัน โดยลูคัส (Lucas. 1972 : 3390-A) ได้ทำการทดลองกับนักเรียนเกรด 7 จำนวน 120 คน ที่เรียนวิชาชีววิทยาโดยการจัดความคิดรวบยอดของเรื่องที่เรียนไว้ล่วงหน้าแก่กลุ่มทดลอง 3 แบบ คือ

1. แบบที่ใช้อุปกรณ์ในการฟัง (audio advance organizer)
2. แบบที่ใช้อุปกรณ์ทางการเห็น (visual advance organizer)
3. แบบข้อความที่เขียนหรือพิมพ์ (written advance organizer)

ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า การจัดความคิดรวบยอดของเรื่องที่เรียนให้แก่ผู้เรียนก่อนไม่ทำให้ผลการเรียนแตกต่างจากกลุ่มควบคุมและไม่มีปฏิสัมพันธ์กับ I.Q. แต่ลูคัสก็ได้อภิปรายผลการทดลองไว้ว่าอาจจะเกิดจากประสบการณ์เดิมในวิชาวิทยาศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่ส่งผลต่อความรู้ในวิชานี้ ส่วนเบอ์นาร์ค (Bernard. 1976 : 5933-A) ได้ทดลองโดยใช้วิธีการจัดความคิดรวบยอดของเรื่องที่อ่านไว้ล่วงหน้า ในการอ่านของนักเรียนเกรด 12 จำนวน 208 คน ได้พบว่าการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องก่อนอ่านไว้ล่วงหน้าไม่ส่งผลต่อการอ่านร้อยแก้วและไม่สัมพันธ์กับระดับการอ่าน แต่เบอ์นาร์คก็ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การใช้วิธีการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องก่อนอ่านไว้ล่วงหน้าจะช่วยให้ผู้อ่านแยกแยะเนื้อหาที่อ่านออกเป็นหมวดหมู่ได้

ออสซูเบล และฟิตซ์เจอร์อัลด์ (Ausubel and Fitzgerald. 1961 : 261 - 274) ศึกษาค้นคว้าถึงผลของการให้นำเรื่องล่วงหน้าสามแบบ คือ

1. แบบเปรียบเทียบ (comparative organizer)
2. แบบให้อ่านบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องที่อ่าน (expository organizer)
3. แบบมีบทย่อที่กล่าวถึงที่มาของเรื่อง (historical organizer)

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับวิทยาลัย จำนวน 155 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มอ่านบทความที่มีการนำเรื่องหนึ่งแบบ บทความที่อ่านเป็นบทความเกี่ยวกับศาสนา-พุทธ หลังจากอ่านบทความได้สามวันแล้วจึงทดสอบ ผลการทดสอบพบว่ากลุ่มที่อ่านบทความที่มีการนำเรื่องแบบบทย่อเปรียบเทียบส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำมากกว่าการนำเรื่องอีกสองแบบ หลังจากนั้นอีก 10 วันต่อมา ทดลองอีกครั้งหนึ่ง ผลปรากฏว่าการอ่านบทย่อแบบเปรียบเทียบและบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำสูงกว่าแบบบอกที่มาของเรื่อง

ในปี ก.ศ. 1962 ต่อมา ออสซูเบล และฟิตซ์เจอร์อัลด์ (Ausubel and Fitzgerald. 1962 : 243 - 249) ได้ร่วมมือกันค้นคว้างานวิจัยอีกฉบับหนึ่ง ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับการให้แนวความคิดของเรื่องไว้ล่วงหน้า เนื้อเรื่องที่ให้อ่านเป็นชุดต่อเนื่องกันและไม่สัมพันธ์กับความรู้เดิมของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปีที่ 4 ของวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ให้กลุ่มควบคุมอ่านบทความที่มีการนำเรื่องไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่อ่าน ส่วนกลุ่มทดลองอ่านบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องที่อ่าน ผลการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มสองกลุ่มจะเห็นชัดในกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาต่ำ ซึ่งผู้วิจัยทั้งสองให้เหตุผลว่า กลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาคำนั้น มีความสามารถในการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องต่ำ ขณะที่กลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาสูงจะสามารถจัดความคิดรวบยอดของเนื้อหาใหม่ได้โดยอัตโนมัติ ฉะนั้นเด็กที่มีความสามารถทางภาษาคำนึงต้องการบทนำเรื่องเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องที่อ่าน

ชเนล (Schnell. 1972 : 907-A) ได้ศึกษาการใช้วิธีจัดความถี่รวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้า และไว้ท้ายเรื่อง เพื่อช่วยในด้านความเข้าใจในการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากการทดลองได้สรุปผลไว้ดังนี้

1. กลุ่มทดลองที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีการจัดความถี่รวบยอดให้ทั้ง 2 วิธี จะมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม
2. การจัดความถี่รวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ท้ายเรื่อง จะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มอื่น

โปรเกอร์ และคนอื่นๆ (Proger and others. 1973 : 451 - 456) ได้ทดลองจัดความถี่รวบยอดโดยเน้นใจความสำคัญที่แสดงความถี่รวบยอดไว้ภายในเรื่อง ซึ่งอาจอยู่ในรูปของการพิมพ์ตัวเอน ตัวพิมพ์หนา หรือการขีดเส้นใต้ และได้เปรียบเทียบวิธีจัดเน้นใจความที่แสดงความถี่รวบยอดไว้ภายในเรื่องกับการจัดความถี่รวบยอดไว้ล่วงหน้า ผลการทดลองไม่พบความแตกต่างของวิธีการทั้งสอง

เอทเธอร์ราซิงก์ (Ethireerasingam. 1971 : 235-A) ได้ทดลองเปรียบเทียบการจัดความถี่รวบยอดของเนื้อเรื่องที่จัดไว้ล่วงหน้าและท้ายเรื่องในรูปของบทย่อและโคอะแกรมในการอ่านบทความยาวประมาณ 2,500 คำ ของนักเรียนเกรด 11 จำนวน 182 คน การทดลองพบว่า การจัดความถี่รวบยอดของ 2 วิธีการนั้น ผลไม่แตกต่างกัน

สแกนดुरา และเวลล์ (Scandura and Wells. 1967 : 295 - 301) ได้จัดสิ่งช่วยจัดความถี่รวบยอดในรูปของเกมคณิตศาสตร์กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 104 คน ผลปรากฏว่า กลุ่มที่เรียนโดยมีเกมคณิตศาสตร์นำก่อนการเรียนจะมีผลการเรียนดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

คัลลิฮัน (Callihan. 1975 : 7975-A) ได้ทดลองการจัดความถี่รวบยอดของเรื่องที่สอนในวิชาสถิติ ให้กับนักศึกษาวิชาวิศวกรรมจำนวน 60 คน โดยจัดไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะเรียนกับเมื่อเรียนจบแล้ว ผลการทดลองพบว่า การจัดความถี่รวบยอดให้หลังจากสอนแล้ว จะส่งผลต่อความจำในระยะสั้น ไม่ส่งผลต่อความจำในระยะยาว และสูงกว่ากลุ่มควบคุมในด้าน การส่งผลต่อการจัดระบบโครงสร้างทางสติปัญญา คัลลิฮัน ยังได้สรุปว่า

1. ประโยชน์ทั่วไปของการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้าที่มีต่อการเรียนรู้และความจำง่ายขึ้นในวิชาคณิตศาสตร์ ในระดับวิทยาลัยนี้เป็นที่น่าสงสัยว่าจะส่งผลได้มากกว่าการที่จะศึกษาคอไป

2. การจัดความคิดรวบยอดไว้ก่อนห้ายจะส่งผลต่อการระลึกหรือการจำระยะสั้นในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่อาจารย์อธิบาย

ในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ สมิธ (Smith. 1976 : 3482-A) ได้ทำการทดลองกับนักศึกษาปีที่ 4 จำนวน 235 คน โดยแบ่งเป็นความสามารถของนักศึกษาในด้านระดับการคิดหาเหตุผลในแบบนามธรรม ผลปรากฏว่านักศึกษากลุ่มที่มีความสามารถทางการคิดหาเหตุผลในแบบนามธรรมต่ำ จะได้รับอิทธิพลจากการจัดความคิดรวบยอดของเรื่องที่เรียนทั้ง 2 แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในเรื่องการจดจำจะได้ผลเฉพาะกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้า ส่วนกลุ่มที่จัดความคิดรวบยอดไว้ท้ายเรื่อง ไม่แตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สวานเน (Swaney. 1974 : 245-A) ได้ทดลองใช้การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องให้หลังจากสอนวิชาแคลคูลัส แก่นักศึกษาจำนวน 39 คน โดยจัดในรูปทสรูปย่อที่แตกต่างกันดังนี้

1. สรุปลงของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. สรุปลงรูปของปัญหา
3. สรุปลงเกี่ยวกับปัญหา

หลังจากทดลองแล้ว การจัดความคิดรวบยอดในรูปทสรูปทั้ง 3 แบบไม่แตกต่างกัน

โอมูระ (Omura. 1972 : 5618-A) ได้ทดลองจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องที่ให้อ่านในรูปของแผนผังการสอน โดยเปรียบเทียบกับวิธีอื่นดังนี้

1. การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้าในรูปย่อ
 2. การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องในรูปของคำถามหลังบทความ
 3. การจัดแผนผังการสอนซึ่งแผนผังนี้จะบอกความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดของเรื่องที่จะอ่านและลำดับขั้นตอนของความคิดรวบยอดในเรื่องเศรษฐศาสตร์
- ผลปรากฏว่ากลุ่มที่ใช้แผนผังการสอนจะให้ผลต่อความเข้าใจในการอ่านสูงที่สุด

เอ๋อมพร จตุรธำรง (2521 : 128) ได้ทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบในเรื่องความเข้าใจในการอ่าน และความคงทนในการจำเนื้อเรื่องในการอ่านบทความที่ให้และไม่ให้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอด 3 วิธีคือ

1. การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้า
2. การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ท้ายเรื่อง
3. การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องไว้ภายในเรื่อง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 336 คน ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านบทความ ความคงทนในการจำ และตัวแปรในเรื่องระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละเรื่องแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิรัตน์ เขียวชาญ (2526 : 28 - 29) ได้ทำการศึกษาวิจัยการใช้การสรุปในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ และความคงทนในการจำ จากวิธีการสอนด้วยสไลด์ประกอบการบรรยาย ผลการทดลองปรากฏว่า สไลด์ประกอบการบรรยายสามแบบ คือ สไลด์ประกอบการบรรยาย สไลด์ประกอบการบรรยายที่มีการสรุปเป็นตอน ๆ และสไลด์ประกอบการบรรยายที่มีการสรุปรวบยอดในตอนท้าย ไม่ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความคงทนในการจำที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากสาเหตุซึ่งผู้วิจัยอภิปรายไว้ดังนี้

1. ลักษณะเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองอาจเป็นเนื้อหาที่ง่ายไม่ซับซ้อน
2. จำนวนเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองอาจมีน้อยเรื่อง

3. การสรุปด้วยตัวอักษรพร้อมคำบรรยาย อาจไม่สามารถจูงใจให้นักเรียนติดตามการสรุปนั้น จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความคงทนในการจำไม่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนรู้จากสไลด์ประกอบการบรรยายที่มีการสรุปเป็นตอน ๆ ก็ยังสูงกว่ากลุ่มที่เรียนรู้จากสไลด์ประกอบการบรรยายที่ไม่มีการสรุป และกลุ่มที่เรียนรู้จากสไลด์ประกอบการบรรยายที่มีการสรุปรวบยอดในตอนท้ายก็ยังมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนรู้จากสไลด์ประกอบการบรรยายที่มีการสรุปเป็นตอน ๆ เล็กน้อยเช่นกัน ทั้งนี้เป็นไปทั้งการวัดผลทันทีภายหลังการทดลอง และการวัดความคงทนในการจำ

เค็คควง แจ่งใจ (2522 : 41 - 44) ได้ทำการวิจัยทดลองวิธีสอนด้วยสไลด์
วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) รวม 3 วิธีการ ดังต่อไปนี้

1. สอนโดยใช้สไลด์ประกอบการบรรยายที่มีบทสรุปแทรกไว้ตอนท้าย
2. สอนโดยใช้สไลด์ประกอบการบรรยายที่มีคำถามแทรกไว้ตอนต้น
3. สอนโดยใช้สไลด์ประกอบการบรรยายล้วน ๆ

ผลการทดลองปรากฏว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เรียนจากการสอนด้วยสไลด์ประกอบการบรรยาย
ที่แทรกบทสรุปในตอนท้ายสูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากวิธีสอนด้วยสไลด์ประกอบการบรรยายที่แทรกคำถาม
ไว้ตอนต้น และกลุ่มที่เรียนจากวิธีสอนด้วยสไลด์ประกอบการบรรยายล้วน ๆ ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญ
ทั้งนี้ เป็นไปทั้งในกลุ่มผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนรู้สูง ปานกลาง และต่ำ

เอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของสารชู้

1. การเปลี่ยนทัศนคติเมื่อได้รับสารสื่อ

วิธีชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคตินั้น อาจทำได้โดยให้ความรู้ที่แปลกและใหม่ ซึ่ง
สนับสนุนทัศนคติในทิศทางที่ต้องการชักจูง เมื่อบุคคลได้รับความรู้ใหม่นั้นไปประกอบกับความรู้เดิม
ของตนแล้ว อาจเกิดการเปลี่ยนทัศนคติให้สอดคล้องกับความรู้ใหม่นั้นได้ ฉะนั้นสิ่งที่สำคัญที่ควร
แก่ การศึกษาก็คือการพิจารณาว่าสารสื่อประเภทไหนจะมีประสิทธิภาพในการชักจูงมากน้อยเพียงไร
สารสื่อที่ใช้ชักจูงมีหลายประเภท ถ้าแบ่งตามเนื้อหาอาจแบ่งได้เป็นสารสื่อที่มีลักษณะในเชิงปลอบ
หรือในเชิงชู้ สารสื่อที่มีเนื้อหาในเชิงปลอบเป็นสารสื่อที่เสนอแนะว่า เมื่อเชื่อตามแล้วจะบังเกิด
ผลดีอย่างไร ต่างกับสารสื่อที่มีเนื้อหาในเชิงชู้ ซึ่งเสนอแนะว่าถ้าไม่เชื่อตามจะบังเกิดผลเสีย
อย่างไร สารชู้เป็นที่นิยมใช้กันมากในการกระตุ้นให้บุคคลเกิดความวิตกกังวล จนกระทั่งต้อง
เปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามสารสื่อที่ชักจูงนั้น

2. อิทธิพลของสารชู้ในการเปลี่ยนทัศนคติ

ในสภาพของสังคมทั่วไปบุคคลมักจะถูกข่มขู่รุกรานความปลอดภัยของตนเองอยู่เสมอ
ลักษณะ ของสารชู้ก็เป็นวัตถุทางสังคมอย่างหนึ่งที่ข่มขู่ให้บุคคลเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยถ้าหากไม่
ปฏิบัติตามสารชู้ นั้น ฮิลการ์ด (Hilgard. 1971) กล่าวว่า ความวิตกกังวลของบุคคลจะ

เพิ่มขึ้นถ้าหากบุคคลหลีกเลี่ยงคำเตือนที่ตนได้รับ จากภาวะดังกล่าวจึงเป็นแรงผลักดันให้บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติเชื่อตามสารที่เสนอแก่เขาได้ อย่างไรก็ตามสารที่มีระดับความเข้มข้นแห่งการชู้ตต่างกันก็จะมีประสิทธิภาพในการชักจูงแตกต่างกันด้วย

ผู้ริเริ่มทำการศึกษาเกี่ยวกับสารชู้ให้เกิดความกลัวซึ่งกลายเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจศึกษาอย่างมากในสาขาจิตวิทยาสังคมได้แก่ แจนิส และเฟชแบค (Janis & Feshback. 1953) ซึ่งพบว่าสารชู้ที่มีปริมาณการชู้สูงมากจะทำให้ประสิทธิภาพในการชักจูงลดลง จึงมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติน้อย

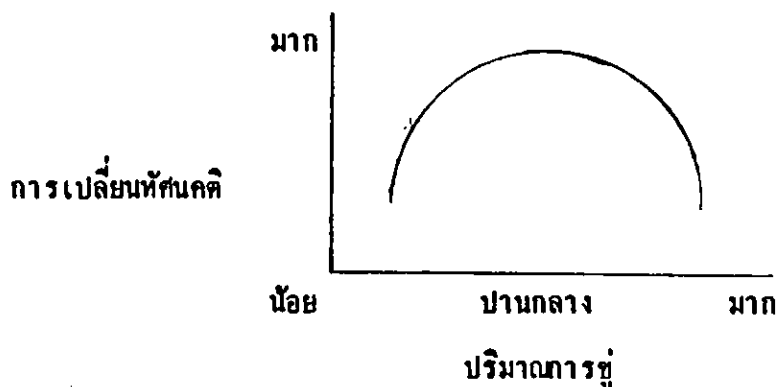
การศึกษาสารชู้เป็นไปในรูปที่ว่า การชู้มากหรือน้อยอย่างไหนจะมีประสิทธิภาพในการชักจูงดีกว่ากัน มีผลการวิจัยที่แตกต่างกันคือ การวิจัยบางเรื่องพบว่า สารชู้ให้กลัวนั้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าสารชู้ให้กลัวน้อย (ทัศน. 2518 ; Leventhal. 1965; อ้างอิงมาจาก Triandis. 1971 ; Insko & Arkoff. 1965) และบางการวิจัย (Janis & Feshback. 1953) พบว่าสารชู้ให้กลัวนั้นมีประสิทธิภาพต่ำกว่าสารชู้ให้กลัวน้อย ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้เป็นสองประเด็น คือ ประเด็นแรกปริมาณการชู้ที่ใช้ในการวิจัยต่าง ๆ นั้นไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้โดยตรง เพราะไม่มีเครื่องมือมาตรฐานในการวัดปริมาณการชู้ ฉะนั้นสารชู้มากในการวิจัยหนึ่งอาจเท่าเทียมกับสารชู้ปานกลางในอีกการวิจัยหนึ่ง จึงอาจทำให้ผลในการวิจัยนั้น ๆ ชัดแย้งกันได้

อีกประเด็นหนึ่งคือ ลักษณะความหมายของการชู้ที่มีต่อผู้รับสาร ถ้าสารชู้เป็น "การลงโทษ" การกระทำของผู้รับสารในขณะปัจจุบัน จะทำให้เขาเกิดความวิตกกังวลมาก สารชู้มากจึงไม่ได้ผลเท่าสารชู้ปานกลาง เพราะผู้รับเกิดการปฏิเสธที่จะรับรู้สารที่ชู้มาก ถ้าสารชู้เป็นการแนะให้ "หลีกเลี่ยง" ผู้รับจะไม่เกิดความวิตกกังวลมาก สารชู้มากจึงมีผลดีกว่าสารชู้ปานกลางและสารชู้น้อย

แมคกเวย์ (McGuire. 1968; อ้างอิงมาจาก Triandis. 1971) ได้สรุปผลการทดลองเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความกลัวที่เกิดจากสารชู้ และการเปลี่ยนทัศนคติจะเป็นไปตามแบบเส้นโค้งรูปตัวยูหัวกลับ (n) ถ้าระดับความกลัวต่ำจนเกินไปจะไม่ทำให้บุคคลเกิดความสนใจสารสื่อที่เสนอให้ บุคคลจะไม่เอาใจใส่และอาจไม่ได้รับรู้สารนั้น เมื่อระดับความกลัวเพิ่มขึ้น การชู้จะเป็นตัวเร้าที่ดีทำให้บุคคลเอาใจใส่สารสื่อเพิ่มขึ้น จึงกล่าวว่าการเปลี่ยนแปลง

จะเพิ่มขึ้นด้วย เมื่อระดับความกลัวเพิ่มสูงขึ้นมากจะทำให้การรับรู้สารลดน้อยลง บุคคลจะพยายามป้องกันตัวเองจากสิ่งเร้าที่ทำให้เขาไม่สบายใจโดยการไม่เอาใจใส่ในการรับรู้สารอีกต่อไป จึงทำให้การเปลี่ยนทัศนคติลดลง

ต่อมาในปี 1967, 1969 แจนส์ได้ทำการค้นคว้าทบทวนเรื่องราวทั้งหมด และได้เสนอทฤษฎีของเขาเองเหมือนกับที่แมคกวายได้กล่าวไว้ (Triandis. 1971) คือความกลัวที่เกิดจากสารชู้และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติจะมีความสัมพันธ์กันเป็นรูปตัวอุ้งหมีกลับ ดังรูป

ความทัศนะของนักจิตวิทยากลุ่มพรอยด์ (Secord & Backman. 1964) ได้ให้ข้อคิดไว้เป็นการสนับสนุนทฤษฎีของ แคทซ์และสตอตแลนด์ (Katz & Stotland) ดังนี้ ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ทัศนคติที่มีอยู่ในตัวบุคคลจะทำหน้าที่เสมือนแรงจูงใจที่ช่วยต่อต้านการที่บุคคลจะถูกข่มขู่ หรือต่อต้านความวิตกกังวลทั้งหลาย ความวิตกกังวลอาจมาจากอันตรายจากสิ่งแวดล้อมภายนอกหรือเกิดจากแรงขับที่ไม่เป็นที่ยอมรับในตัวเอง ทัศนคติทำหน้าที่ช่วยปลดปล่อยความวิตกกังวลซึ่งเกิดจากการถูกข่มขู่ขึ้นนี้ จะเป็นตัวช่วยต่อต้านมิให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติ การทำงานของทัศนคติในแนวนี้นักจะออกมาในรูปของกลวิธีป้องกันตัว (defence mechanism) เช่น การปฏิเสธไม่ยอมรับความจริง การหาเหตุผลเข้าข้างตัวเอง การโยนความผิดไปให้ผู้อื่น การเก็บกดทำเป็นลืม เป็นต้น ดังนั้นในแง่ของพรอยด์จึงสรุปได้ว่า บุคคลจะต่อต้านคำขู่ ไม่ยอมเชื่อตาม ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ตนเองเกิดความวิตกกังวลอันเนื่องมาจากเรื่องที่ยู่นั้น

3. อิทธิพลของความตึงเครียด

ความตึงเครียดมีความหมายใกล้เคียงกับอารมณ์บางอย่างซึ่งเป็นอารมณ์ทางค่านลบ ได้แก่ ความกลัว ความวิตกกังวล ความโกรธ และความเศร้า (Lazarus. 1966) การค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับความตึงเครียดนี้คาบเกี่ยวกับการศึกษาในหัวข้ออื่น ๆ ด้วย เช่น ความชักแอ้งในใจ ความคับข้องใจ และกลวิธานป้องกันตัว (defence mechanism) จึงอาจรวมเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ในหัวข้อ "ความตึงเครียด" ได้

มีผู้ให้ความหมายของความตึงเครียดไว้หลายท่าน ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วจะมีความหมายคล้ายคลึงกัน แจนิส (Lazarus. 1966; citing Janis. 1958) ใ้คำให้ความหมายว่าเมื่อบุคคลถูกข่มขู่เช่นทางจิต เช่น ในการที่จะต้องเข้ารับการผ่าตัดนั้นจะเป็นสภาพการณ์ที่บุคคลเกิดความตึงเครียด เซลล่าย (Lazarus. 1966; citing Selye. 1956) ให้ความหมายว่าเป็นภาวะที่ร่างกายถูกคุกคามจากสิ่งเร้าที่ไม่น่ารื่นรมย์ทั้งหลาย แมกแกรท (McGrath. 1970) ได้ค้นคว้าทบทวนเกี่ยวกับความหมายของความตึงเครียดนี้แล้วกล่าวไว้โดยรวม ๆ ว่า หมายถึงความทุกข์ยากต่าง ๆ ในการครองชีวิต เช่น ร่างกายพิการ กำลังอยู่ในที่คุมขัง น้ำท่วม ไฟไหม้ หรือเป็นภาวะที่ถูกเก็บให้อด (deprivation) การถูกเก็บให้อดทางด้านร่างกาย เช่น อคอาหาร อคน้ำ ทางด้านจิตใจ เช่น ถูกกักไม่ให้รื่นรมย์ เป็นต้น สถานการณ์ต่าง ๆ ทางสังคมที่เข้ามามีผลต่อจิตใจก็ทำให้เกิดความเครียดได้ เช่น การเกิดความชักแอ้งระหว่างบุคคล การประสบความล้มเหลว และการถูกตัดออกจากการยอมรับของกลุ่ม นอกจากนั้น การทำงานที่ยากคลุมเครือ ในเวลาจำกัด หรือต้องประสานงานกันในขณะที่มีเสียงคังหนวญก็ทำให้เกิดความตึงเครียดได้

การศึกษาความตึงเครียดในมนุษย์มีผู้สนใจศึกษาใน 2 ลักษณะด้วยกันคือ ในแง่ที่เกี่ยวข้องสังคม-จิตวิทยา หรือความตึงเครียดทางจิตใจ อันเป็นผลเนื่องมาจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ในสังคม เช่น เมื่อตกอยู่ในภาวะที่ "อีโก" ถูกคุกคาม (ego threats) ได้แก่ภาวะที่บุคคลกำลังตกอยู่ในช่วงที่ความมีชื่อเสียงของเขา กำลังจะเปลี่ยนไปในทางไม่ดี การทำงานล้มเหลว เป็นทางที่จะทำให้เขาลดความภูมิใจลง หรือเมื่อความสัมพันธ์กับผู้อื่นเลวลง ก็จะทำให้เกิดความตึงเครียดขึ้นได้

ในแง่ที่เกี่ยวกับกายวิภาคและสรีรวิทยา ความตึงเครียดทางร่างกาย เกิดจากภาวะที่การทำงานของชั้นปกติของร่างกายถูกเร้ามากเกินไป สิ่งที่น่าเร้าอาจเป็นสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกร่างกายก็ได้

3.1 ลักษณะอาการของผู้มีความเครียด

เมื่ออินทรีย์เกิดความตึงเครียดจะมีปฏิกิริยาที่พิจารณาว่ามีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ 2 ประการ คือ (Lazarus. 1966)

3.1.1 ความรู้สึกถูกรบกวน เช่น เกิดความกลัว วิตกกังวล หงุดหงิด
 ละอาย อายาก้าวร้าว ตื่นตระหนก (panic)

3.1.2 การเปลี่ยนแปลงความสามารถทางการรู้ (Cognitive functioning) การรับรู้ การคิด การตัดสินใจ การแก้ไข้ปัญหาจะเกิดการบิดเบือนไม่สมเหตุสมผล เพราะความตึงเครียดทำให้ขาดสมาธิ

บุคคลที่มีความตึงเครียดอาจถูกเข้าใจให้มีความว่องไวในการทำงานยิ่งขึ้น หรืออาจทำให้ความสามารถในการทำงานน้อยลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณความเครียด ที่บุคคลมีอยู่ แมคแกรท (McGrath. 1970) ได้ศึกษาหาพบ การวิจัยความตึงเครียดนี้ จำนวน 200 เรื่อง และได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า ปริมาณความเข้มข้นของการมีความตึงเครียดจะเข้ามามีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานโดยเป็นในรูปตัวยูหวักลับ (U) กล่าวคือการมีความตึงเครียดน้อยเกินไปจะไม่เป็นสิ่งที่ทำให้การทำงานว่องไวขึ้น การมีความตึงเครียดมากเกินไปจะชักขวางการใช้สมรรถภาพที่แท้จริงที่บุคคลนั้นมีอยู่ ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ฉะนั้นการมีความตึงเครียดในระดับปานกลางจึงกลายเป็นตัวเราที่ดีที่สุด

เมื่อให้บุคคลทำงานในขณะที่มีความตึงเครียด บุคคลจะมีพฤติกรรมแบบไม่ยอมเอาใจใส่หรือสนใจในงานนั้น ทั้งนี้เพื่อให้ตนหลุดพ้นจากสภาวะการตึงเครียด (Weick. 1970) วิธีวัดความตึงเครียดวิธีหนึ่งจึงทำได้โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคลในขณะที่มีความตึงเครียด หรือวัดได้โดยการให้บุคคลรายงานเกี่ยวกับตนเอง เช่น การให้ตอบแบบสอบถาม และการให้ประเมินตนเองตามตารางการประเมินที่เตรียมไว้แก่บุคคลนั้น (McGrath. 1970) การค้นคว้าของแมคแกรทนี ชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดย่อมมีสติปัญญถึงภาวะความเครียดที่ตนมีอยู่ จึงสามารถที่จะรายงานให้ผู้อื่นทราบได้ว่าตนมีความเครียดอย่างไร

3.2 ความตึงเครียดและการเปลี่ยนทัศนคติ

ลักษณะบุคลิกภาพบางอย่างของบุคคลและสภาพทางอารมณ์ของบุคคลในขณะหนึ่ง ๆ อาจจะมีผลต่อการถูกชักจูงให้เปลี่ยนทัศนคติ แจนิส และชอฟแลนค์ (Secord & Backman. 1964; citing Janis & Hovland. 1959) ได้ชี้ให้เห็นว่าเป็นไปได้ที่บุคคลบางคนอาจสามารถถูกชักจูงให้เชื่อตามใดอย่างมากในเรื่องหนึ่ง แต่อาจถูกชักจูงลำบากในอีกเรื่องหนึ่ง มิใช่จะเป็นคนถูกชักจูงได้ง่ายในทุกกรณีไป นอกจากนั้นการที่บุคคลจะคล้อยตามการชักจูงยังขึ้นอยู่กับความแตกต่างของสารที่ใช้ชักจูง ผู้ชักจูง และสถานการณ์ขณะสื่อสารชักจูงด้วย

ลักษณะบางประการของมนุษย์เรา เช่น การมีความภาคภูมิใจในตนเอง การมีความวิตกกังวล ตระหนกตกใจกลัว หรือความตึงเครียด อาจเป็นสิ่งที่บุคคลมีติดตัวอยู่แล้วเนื่องมาจากประสบการณ์ในอดีต หรืออาจเร้าให้บุคคลเกิดลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นมาได้ในห้องทดลอง ลักษณะอารมณ์ เช่น ความวิตกกังวล หรือความตึงเครียดที่มีในตัวบุคคลนั้นจะเข้ามามีบทบาทในการต่อต้านการชักจูงหรือช่วยเสริมให้อ่อนอ่อนตามการชักจูงด้วย

ในกรณีที่บุคคลมีความวิตกกังวลหรือความตึงเครียดอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง จะทำให้เขาเป็นคนที่ถูกชักจูงได้ง่าย มอสเนอร์ (Secord & Backman. 1964; citing Mausner. 1954) ได้ศึกษาบุคคลที่เกิดความตึงเครียดขึ้นเนื่องจากถูกคุกคามทางอีโก (ego) คือประสบความล้มเหลวในงาน ทั้งนี้โดยสร้างสถานการณ์ให้ผู้ถูกทดลองตัดสินใจ ความยาวของเส้นตรงที่เสนอให้ดูทีละคน ผู้ถูกทดลองกลุ่มหนึ่งจะได้รับแจ้งว่าตัดสินใจถูกแล้ว อีกกลุ่มจะได้รับแจ้งว่าตัดสินใจผิดถูกเลย เมื่อมีการนำผู้ทดลองจากทั้งสองกลุ่มมาเข้าคู่ตัดสินใจใหม่ทีละคู่ ผลปรากฏว่าผู้ถูกทดลองที่เคยประสบความล้มเหลวมาก่อนจะเปลี่ยนคำตอบหรือให้ใกล้เคียงเพื่อนร่วมกลุ่ม ทั้ง ๆ ที่เขาไม่ทราบมาก่อนว่าเป็นคนที่เคยได้รับความสำเร็จในเรื่องนั้นมาแล้วหรือไม่

สิ่งที่เป็นความต้องการของมนุษย์ตามหลักทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ได้จัดลำดับความต้องการไว้คือ ความต้องการทางร่างกาย/ความต้องการความปลอดภัย/ความต้องการทางสังคมและความรัก/ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง/ความต้องการความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเมื่อมีสิ่งเหล่านี้จะทำให้บุคคลเกิดความสบายใจ ไม่มี ความวิตกกังวล แต่ในทางตรงกันข้าม

ถ้าอีโก (ego) กำลังจะถูกคุกคาม เพราะบุคคลกำลังจะถูกคำหิติดี้นหรือลงโทษจะทำให้เขามีอันตรายทางจิต เกิดความตึงเครียดขึ้นมาได้ ดังนั้นจากการทดลองดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า บุคคลที่ประสบความล้มเหลวในการทำงานจะมีความตึงเครียดสูงและจะถูกชักจูงให้คล้อยตามได้ง่ายกว่าบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงาน

การสร้างสถานการณ์ไว้ให้บุคคลเกิดความตึงเครียดสูงจะเป็นสาเหตุให้บุคคลนั้นมีการโอนอ่อนต่อการชักจูงได้ ดังเช่นการทดลองของ เฮมริช และคูอิแกน (Helmrich & Kuiken. 1968) และการทดลองของแคนเตอร์และคณะ (Cantor, et al. 1974) เฮมริช และคูอิแกนได้ทำการทดลองภาคสนามขึ้นเพื่อทดสอบผลของการสื่อสารชักจูงซึ่งกระทำในขณะที่บุคคลมีความตึงเครียดสูงและต่ำ ผู้ถูกทดลองเป็นผู้ที่ถูกคัดเลือกเข้าเป็นทหารจำนวน 258 คน ได้รับการชักจูงในเรื่องที่ชักกับทัศนคติเดิมของตนเอง คือให้เห็นด้วยกับการที่ชายจะต้องรับใช้ประเทศชาติโดยการถูกเกณฑ์เป็นทหารอย่างน้อยเป็นเวลา 2 ปี การชักจูงกระทำกับกลุ่มที่กำลังมีความกลัวสูง (รอที่จะผ่านการพ้นภัยแก่ส่น้ำตา) และกลุ่มที่กำลังอยู่ในภาวะปรกติ (นั่งอยู่ในโรงทหาร) ได้มีการตรวจสอบอารมณ์ของผู้ถูกทดลอง ปรากฏว่า ผู้ที่มีความตึงเครียดสูง จะตกใจมากกว่าผู้ที่มีความตึงเครียดต่ำ ผลที่ได้พบว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดสูง เมื่อได้รับสารสื่อชักจูงจะเปลี่ยนทัศนคติตามการชักจูงมากกว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดต่ำอย่างเห็นได้ชัด ผลที่ได้สนับสนุนการทดลองของมอสเนอร์ (Secord & Backman. 1964; citing Mausner. 1954)

แคนเตอร์และคณะได้ทำการทดสอบผลของการเฝ้าอารมณ์ของผู้ถูกชักจูงก่อนที่จะได้รับสารสื่อชักจูง คณะผู้วิจัยได้ทำการทดลองโดยใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อเฝ้าอารมณ์ ตัวแปรที่ศึกษาคือความน่าพึงพอใจและความน่าตื่นเต้นของภาพยนตร์ ดังนั้นภาพยนตร์ที่ฉายให้ผู้ถูกทดลองแต่ละกลุ่มชมจึงมี 4 ม้วน คือ ม้วนแรก ให้ความน่าพึงพอใจ แต่ความน่าตื่นเต้นต่ำ เป็นเรื่องเกี่ยวกับคู่สมรสหนุ่มสาวคู่หนึ่งที่กำลังรับประทานอาหารที่ภัตตาคารท่ามกลางแสงเทียน ม้วนที่สอง ให้ความน่าพึงพอใจและความน่าตื่นเต้นสูง เป็นเรื่องเกี่ยวกับหญิงสาวผู้หนึ่งกำลังแสดงบทพิศวาสกับคู่รักบนรถจักรยานยนต์ ม้วนที่สาม ให้ความไม่น่าพึงพอใจและความน่าตื่นเต้นต่ำ เป็นเรื่องเกี่ยวกับแพทย์และพยาบาลกำลังทำการผ่าตัด ไม่มีเลือดหรือสิ่งอื่น ๆ ที่จะเฝ้าให้เกิดความไม่สบายอารมณ์

ส่วนมันสุดท้ายให้ความไม่น่าพึงใจแต่ความน่าตื่นเต้นสูง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการฆ่าตัวลุดดา โดยเป็นภาพขยายใหญ่ มองเห็นเลือด และภายหลังมองเห็นใบหน้าของผู้ป่วยที่เต็มไปด้วยความเจ็บปวดและหวาดกลัว

จะเห็นได้ว่าภาพยนตร์ที่ไม่น่าพึงใจจะเป็นสิ่งเร้าให้ผู้ถูกทดลองเกิดความตึงเครียดขึ้น เพราะกระตุ้นให้ผู้ถูกทดลองเกิดความกลัวและความไม่สบายใจ ผลการวิจัยปรากฏว่าเมื่อผู้ถูกทดลองได้ชมภาพยนตร์ที่ไม่น่าพึงใจจะเปลี่ยนทัศนคติเมื่อได้รับสารสื่อชักจูงมากกว่าพวกที่ได้ชมภาพยนตร์ที่น่าพึงใจอย่างเชื่องม่นได้ ทำให้สรุปได้ว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดสูงจะถูกชักจูงให้เปลี่ยนทัศนคติได้มากกว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดต่ำ ส่วนความน่าตื่นเต้นของภาพยนตร์ไม่มีผลให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติเมื่อได้รับสารสื่อชักจูงมากนัก

คำรง ศากรวิมล (2516) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความวิตกกังวล ที่มีผลต่อการทำตาม (conformity) โดยทดลองกับนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยครูนครปฐม ชาย-หญิง จำนวน 90 คน พบว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวลสูงมีการทำตามผู้อื่นมากกว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลต่ำ ในขณะที่อยู่ในสถานการณ์ปกติ

เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับสารสื่อในลักษณะชู้ดงได้กล่าวมา นับได้ว่ามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติ และการชักจูงผู้ได้รับสารได้เป็นอย่างดี หากผู้ใช้รู้จักการนำเสนอสารในระดับที่พอเหมาะพอดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเสนอสารในลักษณะชู้ สำหรับเนื้อหาบทเรียนเรื่องโรคเอดส์ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในเรื่องนี้ซึ่งเป็นสาเหตุมาจากการเสนอสารในลักษณะดังกล่าวต่อไป

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารในลักษณะชู้ กับสไลด์เทปที่เสนอสารแบบปกติ แตกต่างกัน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบทยอยไว้ล่วงหน้า เนื้อหา กับ การจัดความถี่รวบยอดแบบทยอยไว้ท้ายเนื้อหาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการทดลอง
3. การดำเนินการทดลอง
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4)

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนนนทรีวิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายเช่นกัน ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	การทดลอง	การทดสอบ	กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มทดลอง 1	x_1	t_1	30
กลุ่มทดลอง 2	x_2	t_2	30
กลุ่มทดลอง 3	x_3	t_3	30
กลุ่มทดลอง 4	x_4	t_4	30

- x_1 หมายถึง การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้า เนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะชู้
- x_2 หมายถึง การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะชู้
- x_3 หมายถึง การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้า เนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ
- x_4 หมายถึง การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบบทย่อไว้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ
- t_1 หมายถึง การทดสอบทันทีภายหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง 1
- t_2 หมายถึง การทดสอบทันทีภายหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง 2
- t_3 หมายถึง การทดสอบทันทีภายหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง 3
- t_4 หมายถึง การทดสอบทันทีภายหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง 4

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการทดลอง

1. การผลิตรายการสไลด์เทป
2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. การผลิตรายการสไลด์เทป

1.1 การเลือกเนื้อหา

ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ด้วยเหตุผลที่ว่า สามารถผลิตรายการในลักษณะชู้ให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลได้อย่างแจ่มชัด เพื่อที่จะทดสอบทฤษฎีการเสนอสารดังกล่าว และได้้นำเนื้อหาหัวข้อการสอนที่ได้คัดเลือกแล้ว นำมาสร้างเป็นสไลด์เทป

1.2 ขั้นตอนการดำเนินการผลิตรายการ

1.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ ที่จะใช้สอนกับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4)

1.2.2 นำเนื้อหาที่มีรายละเอียดสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม มาเขียนลำดับเรื่อง (story board) และจัดทำบท (script) เพื่อเป็นแบบแผนที่นำเสนอต่อไป

1.2.3 ออกแบบต้นฉบับ (artwork) ในบางส่วนที่เป็นภาพที่หายาก หรือถ่ายทำลำบาก จำเป็นต้องขอยืมสำเนา (copy) จากต้นฉบับที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่าง ๆ

1.2.4 บันทึกเสียงตามบทลงเทปตามเนื้อหาแต่ละแบบจนครบทุกรูปแบบ

1.3 การผลิตรายการในลักษณะชุด และรายการปกติ

1.3.1 ผลิตรายการแบบปกติที่เสนอเนื้อหาไปตามลำดับเรื่อง โดยไม่มีการเสนอสารในลักษณะชุด ในการผลิตจะเน้นการเสนอสาร (ภาพและเสียงบรรยาย) ที่เป็นกลาง ผู้เรียนเมื่อได้ชม จะมีความรู้สึกเฉย ๆ ไม่หวาดกลัว โดยมีเกณฑ์การประเมินดังใน ตาราง 2 และตาราง 3 ซึ่งจะได้อาชีพที่ใช้ในการทดลอง 30 ภาพ

1.3.2 นำเนื้อหารายการมาเทียบเคียงเพื่อสร้างภาพ และข้อความบรรยายเป็นสารในลักษณะชุดขึ้น โดยใช้ภาพจากรายการปกติในบางเฟรม และข้อความบรรยายในเทปบางช่วงที่สามารถนำมาสร้างภาพและข้อความในลักษณะชุดได้ ประมาณ 12 จุด ในชุดนี้ จะได้อาชีพที่ใช้ในการทดลอง 30 ภาพ

1.3.3 นำข้อความที่ผลิตได้จากข้อ 1.3.1 และ 1.3.2 ไปทดสอบความรู้สึกที่มีต่อสารดังกล่าว โดยทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าความรู้สึกที่มีต่อข้อความและภาพ ซึ่งดัดแปลงมาจาก ลิเกิร์ต (อนันต์ ศรีโสภณ. 2520 : 222-223)

ตาราง 2 ตัวอย่างแบบทดสอบอารมณ์ที่มีต่อข้อความ

เนื้อหาสาร	ระดับการชู้			
	-3	-2	-1	0
1. ผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นผู้ที่สังคมรังเกียจ				
2. ผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นผู้ที่น่าสงสาร				
3. การสำส่อนทางเพศเป็นภัยต่อชีวิตได้ด้วยโรคเอดส์				
4. หลีกเลี่ยงการเที่ยวสำส่อนต้องปลอดภัยจากโรคเอดส์				

โดยมีค่าชี้แจงในการทำแบบทดสอบ ดังนี้

ถ้านักเรียนอ่านข้อความนี้แล้วเกิดความรู้สึกว่า

1. เกิดความท้อแท้ เศร้าใจมากที่สุด (ขุ่นมากที่สุด) จงทำเครื่องหมาย -3
2. เกิดความท้อแท้ เศร้าใจปานกลาง (ขุ่นปานกลาง) จงทำเครื่องหมาย -2
3. เกิดความท้อแท้ เศร้าใจเล็กน้อย (ขุ่นเล็กน้อย) จงทำเครื่องหมาย -1
4. รู้สึกเฉย ๆ เป็นกลาง ไม่ขุ่น ไม่ปลอบ จงทำเครื่องหมาย 0

1.3.3 นวภาพที่สร้างขึ้นไปทดสอบความรู้สึกว่าภาพที่สร้างขึ้นมานั้น

เป็นภาพที่มีลักษณะขุ่น ตามความรู้สึกของนักเรียนจริง ๆ โดยทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร แล้วนำค่าที่นักเรียนเลือกภาพว่าเป็นสารในลักษณะขุ่น หรือมีความรู้สึกเฉย ๆ คำนวณภาพ มาวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์จากภาพที่นักเรียนเลือกตรงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 เป็นภาพที่นำมาผลิตเป็นภาพสไลด์ที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

ตาราง 3 ตัวอย่างแบบทดสอบอารมณ์/ความรู้สึกจากการดูภาพ

ภาพที่	มีลักษณะขุ่น	มีความรู้สึกเฉย
ภาพที่ 1		
ภาพที่ 2		
ภาพที่ 3		
ภาพที่ 4		

1.4 การผลิตห้อยของรายการ

1.4.1 จัดทำสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดของรายการทั้ง 2 แบบ คือ รายการที่เสนอสารในลักษณะชู้ กับรายการที่เสนอสารแบบปกติ คัดภาพและคำบรรยายที่สรุปในส่วนสำคัญ นำมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นรูปของบทย่อย เพื่อที่จะนำไปใช้เสนอล่วงหน้า บทเรียน และทำียบทเรียนของแต่ละรายการต่อไป

เมื่อการผลิตเสร็จสมบูรณ์ จะได้รูปแบบรายการ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อยไว้ล่วงหน้า เนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะชู้
2. สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อยไว้ท้าย เนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะชู้
3. สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อยไว้ล่วงหน้า เนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ
4. สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อยไว้ท้าย เนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ

1.5 การทดลองใช้เครื่องมือ

นำสไลด์เทปไปทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพกับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) โรงเรียนยานนาวาเวชวิทยาคม เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยการฉายสไลด์พร้อมกับฟังเสียงจากเทปบันทึกเสียง รวม 4 รูปแบบรายการให้กับกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน แล้วบันทึกข้อบกพร่องไว้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปทดลองจริงต่อไป

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ศึกษาเทคนิคการออกแบบทดสอบ การเขียนข้อสอบ และการวิเคราะห์ข้อสอบ

2.2 ศึกษารายละเอียด วิเคราะห์เนื้อหา และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของเนื้อหาเรื่อง "โรคเอดส์"

- 2.3 เขียนข้อสอบชนิด 4 ตัวเลือก ประมาณ 40 ข้อ
- 2.4 นำข้อสอบไปทดลองสอบกับนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือ
- 2.5 นำข้อสอบมาวิเคราะห์หาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 33% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกจากตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ของ จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32)
- 2.6 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไปไว้ใช้ในการทดลอง 30 ข้อ
- 2.7 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยคำนวณจากสูตร KR-21

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองครั้งนี้ได้ทำเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวน 120 คน แล้วแบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน
2. เสนอสไลด์เทปสี่แบบแก่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - กลุ่มทดลอง 1 การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้า เนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะคู่
 - กลุ่มทดลอง 2 การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ท้าย เนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะคู่
 - กลุ่มทดลอง 3 การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้า เนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ
 - กลุ่มทดลอง 4 การเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ท้าย เนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ
3. เมื่อเรียนจบแต่ละเรื่องให้ทำแบบทดสอบทันที
4. รวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน
2. ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบ คำนวณโดยใช้สูตร KR-21
3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหนึ่งองก์ประกอบ (Two-Way ANOVA)
4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้วิธีการของ Newman Keuls Test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 267 - 269)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทป 4 แบบ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารในลักษณะคู่กับแบบปกติ และการเสนอห้อยไ้ล้่วงหน้าเนื้อหา กับบห้อยไ้ห้ายเนื้อหา

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
SS	แทน	ผลบวกกำลังสอง
MS	แทน	รายเฉลี่ยกำลังสอง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
df	แทน	Degree of freedom
Interaction	แทน	ปฏิสัมพันธ์
Within cells	แทน	ความคลาดเคลื่อน (error) ภายในกลุ่ม

A	แทน	ลักษณะการเสนอสารคือแบบคู่ กับแบบปกติ
B	แทน	ช่วงเวลาการเสนอห้อย คือ เสนอไว้ล่วงหน้า กับ เสนอไว้ท้ายเนื้อหา
กลุ่มทดลอง 1 หมายถึง		กลุ่มที่เรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบห้อยไว้ล่วงหน้าเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะคู่
กลุ่มทดลอง 2 หมายถึง		กลุ่มที่เรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบห้อยไว้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะคู่
กลุ่มทดลอง 3 หมายถึง		กลุ่มที่เรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบห้อยไว้ล่วงหน้าเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ
กลุ่มทดลอง 4 หมายถึง		กลุ่มที่เรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบยอดแบบห้อยไว้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวน ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทป 4 แบบ

ตาราง 4 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ที่เรียนจากสไลด์เทป 4 แบบ

ค่าสถิติ	N	$\bar{X}$	S	S^2
กลุ่มตัวอย่าง				
กลุ่มทดลอง 1	30	23.98	5.17	26.73
กลุ่มทดลอง 2	30	24.78	6.12	37.45
กลุ่มทดลอง 3	30	22.83	6.14	37.70
กลุ่มทดลอง 4	30	22.70	5.38	28.94

จากตาราง 4 จะเห็นได้ว่ากลุ่มทดลอง 2 ที่เรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อยให้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะชู้ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด ส่วนกลุ่มทดลอง 4 ที่เรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อยให้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนในกลุ่มทดลอง 3 สูงที่สุด และในกลุ่มที่ 1 ต่ำที่สุด ส่วนค่าความแปรปรวนของทั้ง 4 กลุ่ม มีค่าไม่แตกต่างกันมาก

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารในลักษณะชู้กับแบบปกติ และการเสนอบทย่อยไว้ล่วงหน้าเนื้อหา กับบทย่อยให้ท้ายเนื้อหา

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบ (Two-Way ANOVA) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนโดยใช้สไลด์เทปที่มีลักษณะการเสนอสาร (A) และช่วงเวลาการเสนอความคิดรวบยอดแบบบทย่อย (B) ต่างกัน

Source of Variation	df	SS	MS	F
ลักษณะการเสนอสาร (A)	1	76.81	76.81	11.80**
ช่วงเวลาการเสนอบทย่อย (B)	1	3.34	3.34	0.51
Interaction ของ A x B	1	6.51	6.51	1.00
Within Cells	116	754.81	6.51	—

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 $F_{.01}(1,116) = 7.08$

จากตาราง 5 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการเสนอสารแบบชู้ กับนักเรียนที่ได้รับการเสนอสารแบบปกติ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ส่วนปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเสนอสารกับช่วงเวลาการเสนอหอย่อนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และช่วงเวลาการเสนอหอย่อ (B) นั้นก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากนักเรียนที่ได้รับการเสนอสารแบบชู้ กับนักเรียนที่ได้รับการเสนอสารแบบปกติ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้วิธีการของ Newman Keuls Test พบว่านักเรียนที่ได้รับสารชู้มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับสารแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากการสอนด้วยสไลด์แบบ 4 แบบ คือ

1. สไลด์แบบที่ใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้าเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะข้อ
2. สไลด์แบบที่ใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อไว้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะข้อ
3. สไลด์แบบที่ใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้าเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ
5. สไลด์แบบที่ใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อไว้ท้ายเนื้อหาที่เสนอสารแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์แบบที่เสนอสารในลักษณะข้อ กับสไลด์แบบที่เสนอสารแบบปกติ แตกต่างกัน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์แบบที่ใช้การจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้าเนื้อหา กับการจัดความถี่รวมยอดแบบบทย่อไว้ท้ายเนื้อหาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการทดลอง

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ปีการศึกษา 2532 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน

2. เนื้อหาวิชา ใช้เรื่องโรคเอดส์ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ และสั่งการให้โรงเรียนต่าง ๆ สอนสอดแทรกในวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.1 สไลด์ประกอบคำบรรยาย เรื่อง โรคเอดส์ 4 แบบ แบบละ 15 นาที

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก

จำนวน 30 ข้อ

4. การดำเนินการทดลอง แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะ ได้เรียนจากสไลด์ประกอบคำบรรยาย 4 แบบ กลุ่มละแบบ ภายหลังจากการชมสไลด์ ประกอบคำบรรยายสิ้นสุดลง จะทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบ (Two-Way ANOVA)
3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Newman

Keuls Test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารใน ลักษณะคู่กับสไลด์เทปที่เสนอสารแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความ คิดรวบยอดแบบหย่อไว้ล่วงหน้าเนื้อหา กับไว้ท้ายเนื้อหา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเสนอสารในลักษณะชู้กับแบบปกติ ผลจากการทดลองปรากฏว่า ในประเด็นนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารในลักษณะชู้ กับสไลด์เทปที่เสนอสารแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากผลการทดสอบรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเสนอสารในลักษณะชู้ กับคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเสนอสารแบบปกติ โดยวิธีการของ Newman Keuls Test พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารในลักษณะชู้ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารแบบปกติ แสดงว่าผู้ชมเมื่อได้รับสารชู้จะเกิดความกลัว การชู้ที่น่าจะเป็นตัวเร้าที่ดีที่ทำให้นักเรียนเอาใจใส่ และสนใจในสารสื่อ นั้นเพิ่มขึ้น มีความพยายามที่จะติดตามศึกษาเรื่องราวต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฮมริชและคูเคนที่ว่า การสร้างสถานการณ์เร้าให้บุคคลเกิดความตื่นเกรียศสูง จะเป็นสาเหตุให้บุคคลนั้นมีการโอนอ่อนต่อการชักจูงได้ (Helmrich & Kuiken. 1968)

นอกจากนี้ในการเสนอสารชู้ในเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ครั้งนี้ ผู้วิจัยพยายามควบคุมเนื้อหาสารคือ ภาพและคำบรรยายให้อยู่ในระดับการชู้ที่ปานกลางทั้งนี้เพราะจากการวิจัยของ แมคกวาย (Triandis. 1971; citing McGuire. 1968) ให้สรุปผลการทดลองเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความกลัวที่เกิดจากสารชู้ และการเปลี่ยนทัศนคติจะเป็นไปแบบเส้นโค้งรูปตัวยูกลับ (n) ถ้าระดับความกลัวต่ำจนเกินไปจะไม่เร้าให้บุคคลเกิดความสนใจสารสื่อที่เสนอให้ บุคคลจะไม่เอาใจใส่ และอาจไม่ได้รับรู้สารนั้น เมื่อระดับความกลัวเพิ่มขึ้น การชู้ก็จะเป็นตัวเร้าที่ดีทำให้บุคคลเอาใจใส่สารสื่อ นั้นเพิ่มขึ้น จึงคาดว่า การเปลี่ยนแปลงจะเพิ่มขึ้นด้วย แต่เมื่อระดับความกลัวเพิ่มสูงขึ้นมากจะทำให้การรับรู้สารลดน้อยลง บุคคลจะพยายามป้องกันตัวเองจากสิ่งเร้าที่ท่วให้เขาไม่สบายใจนี้ โดยการไม่เอาใจใส่ในการรับรู้สารอีกต่อไป

ผลจากการควบคุมระดับการรู้ จึงส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่ศึกษาจากเนื้อหาสารแบบรู้ กับเนื้อหาปกติแตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการใช้การจัดความถี่ รวบรวมแบบย่อไว้ล่วงหน้า กับไว้ท้ายเนื้อหา ในสมมติฐานข้อนี้ ผลจากการทดลอง ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปที่ใช้การจัดความถี่รวบรวมแบบย่อไว้ล่วงหน้า กับไว้ท้ายเนื้อหา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ แสดงว่า สิ่งช่วยจัดความถี่รวบรวมแบบย่อที่นำเสนอล่วงหน้า และท้ายเนื้อหา ไม่มีผลทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นผลเนื่องมาจาก

2.1 ผู้วิจัยได้พยายามสร้างสไลด์เทปทั้งภาพและคำบรรยายให้เป็นภาพ ที่ไม่ซับซ้อน เป็นขั้นเป็นตอนอย่างดี ทำให้รายการสามารถสื่อสารเป็นที่เข้าใจได้ง่าย และ ด้วยเหตุที่สไลด์เทปมีความสมบูรณ์ในตัวผู้ชมสามารถรับรู้ได้ 2 ทาง คือทั้งภาพและ เสียง การจัดลำดับขั้นตอนเนื้อหาในการสื่อความหมายจึงเป็นสิ่งช่วยเสริมให้นักเรียน มีความเข้าใจความหมายของภาพและคำบรรยายได้ดีทั้ง 4 กลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของออสซูเบล (Clawson and Grane, 1973 : 11; citing Ausubel n.d.)ที่ว่า อิทธิพลของ การจัดความถี่รวบรวมของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้า จะขึ้นอยู่กับลักษณะของการจัดเนื้อหา ของบทความด้วย ถ้าเนื้อหามีการจัดลำดับภายในอย่างดี มีการแยกแยะระหว่างความถี่ รวบรวมใหญ่และย่อยของเนื้อเรื่อง และถ้าเนื้อเรื่องเป็นบทย่อยอยู่แล้ว อิทธิพลของการ จัดความถี่รวบรวมของเนื้อเรื่องไว้ล่วงหน้าจะลดลง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการ ทดลองของเอเธเรอราซิงค์ (Ethireerasingam. 1971 : 235-A) ได้ทดลอง เปรียบเทียบการจัดความถี่รวบรวมของเนื้อเรื่องที่จัดไว้ล่วงหน้าและท้ายเรื่องในรูปของ บทย่อยและโคอะแกรม ในการอ่านบทความ การทดลองพบว่า การจัดความถี่รวบรวมของ 2 วิธีการไม่พบความแตกต่าง

2.2 เนื้อหาที่ใช้ทดลองในครั้งนี้ มีเนื้อหาที่สั้นไป และไม่ซับซ้อน เป็น การศึกษาเพียงช่วงสั้นแค่ 15 นาที ในช่วง 15 นาทีนั้นจะเป็นช่วงที่นักเรียนสามารถ

รับรู้ข่าวสารเนื้อหาได้อย่างเต็มที่ และจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี การใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อยที่เสนอไว้ล่วงหน้า และท้ายเนื้อหา จึงไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้ได้มากนัก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการวิจัยครั้งต่อ ๆ ไป ดังนี้

1. ในเรื่องของการเสนอสารในลักษณะชู้ น่าจะได้มีการศึกษาทดลองโดยใช้ เวลาทดลองหลาย ๆ วันติดต่อกัน เสนอเนื้อหาครั้งละ 1 ตอนจนครบ เพื่อศึกษาถึงความสนใจ การติดตามของนักเรียนว่าแตกต่างกันเพียงใด พร้อมทั้งศึกษาผลทางด้านความคงทน ในการจำ ระหว่างการเสนอสารในลักษณะชู้กับสารในลักษณะปलอบ
2. อาจนำวิธีการเสนอสารในลักษณะชู้ไปทดลองศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ เช่น กลุ่มตัวอย่าง/ระดับชั้น/อายุ/เพศ/เนื้อหาวิชาอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อจะได้ศึกษาว่าวิธีการเสนอสารชู้จะเหมาะสม หรือมีความแน่นอนชัดเจนเพียงใด
3. ผู้ที่จะนำวิธีการทดลองในลักษณะเดียวกันนี้ ควรระมัดระวังและควบคุม เกี่ยวกับปริมาณของสารชู้ ให้อยู่ในระดับปานกลาง เพราะจะมีผลต่อการเรียนรู้และการ ชักจูงค่อนข้างมาก และสำหรับการทดลองกับเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์น่าจะมีการศึกษา เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างเพศชายและเพศหญิง
4. ในเรื่องของการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอด หากนำมาใช้ในสื่อการสอน ประเภทสไลด์ เทป ซึ่งเป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสาทสัมผัสสองทางคือ ทางตาและ ทางหู ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ได้ดี ดังนั้นควรเลือกสรรเนื้อหาที่ยากแก่การเข้าใจ หรือเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นนามธรรม การใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดอาจจะเป็นสิ่ง จำเป็น และส่งผลต่อการเรียนรู้เนื้อหาที่เป็นนามธรรมหรือค่อนข้างยากเหล่านั้นได้อย่าง สะดวกและมีปริมาณการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

5. การใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดนั้น หากว่าสไลด์เพมมีการจัดลำดับเนื้อหาภายในเป็นขั้นตอนทั้งภาพและเสียง อาจจะไม่จำเป็นต้องใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอด และเนื่องจากเนื้อหาที่นำมาทดลองครั้งนี้เป็นเรื่องสั้น การวิจัยครั้งต่อไป จึงควรพิจารณาในเรื่องของความยาวของเนื้อหาด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- โกกัก (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท. กลวิธีในการถ่ายภาพ. กรุงเทพฯ : อาลีคัพรินทร์, 2519.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2529.
- ชุมพล พุทธิพงศ์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้จากสไลด์แบบภาพจากหลักภาพเดี่ยว และสไลด์-แบบแบบกลุ่มภาพของจากหลัก. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- เค็คดวง แฉ่งใจ. ผลของการใช้คำถามและการสรุปที่มีต่อการเรียนรู้จากสไลด์ประกอบคำบรรยายในวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1). ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อักสำเนา.
- คำรง ศากรวิมล. การทำตาม (Conformity) ของนักเรียนฝึกหัดครูชั้นประกาศนียบัตร-วิชาการศึกษา ปีที่ 2. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อักสำเนา.
- ทัศนา โฉมที. การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ อันเป็นผลของสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวและความเชื่ออำนาจภายในตน. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2518. อักสำเนา.
- ประจวบ ไชยรักษ์. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำจากสิ่งช่วยจัดความถี่รวบยอดสามชนิดหลังการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ด้วยสไลด์เทป. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อักสำเนา.

- ประสิทธิ์ สังขมณี. ศึกษาผลการเรียนรู้จากการใช้สไลด์เทปและสิ่งช่วยจัดความถี่รวบยอด
ชนิดโสตทัศนศึกษาแบบโครงเรื่องในลำดับต่าง ๆ กัน. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักส์นา.
- เป็รื่อง กุมท. การวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, 2519.
- พรพิมล สุขเจริญ. อิทธิพลของสารปดอบและสารขู่ต่อการเปลี่ยนทัศนคติในสถานการณ์
ตึงเครียด. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2519. อักส์นา.
- โพโรจน์ เภาใจ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาสุขศึกษาในระดับชั้นประถม
ปลาย โดยใช้สไลด์ประกอบเทปสอนด้วยวิธีต่าง ๆ. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อักส์นา.
- ไมตรี บุญเกลือบ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อสิ่งเสพคิต
ให้โทษจากการเสนอสารในลักษณะปดอบและลักษณะขู่ โดยใช้สไลด์เทป. ปรินทิพนิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักส์นา.
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทาง
การศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.
- วิรัตน์ เขียวชาญ. การใช้การสรุปแบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้และความคงทนในการจำ
จากวิธีการสอนด้วยสไลด์ประกอบภาพบรรยาย. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อักส์นา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. ที่ ศธ 0607/33580 เรื่อง การสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ในหลักสูตร.
 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2530.
- สุโขทัยธรรมาธิราช. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : วิกตอรีเพาเวอร์พอยท์, 2526.
- หมอนักข่าว. "โลกของเอดส์," ใกล้หมอ. 12(12) : 12 - 13 ; ธันวาคม 2531.
- อนันต์ ศรีโสภ. การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
 2520.

เอี่ยมพร จตุรธำรง. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านบทความที่มีการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องด้วยวิธีต่าง ๆ กับบทความที่ไม่ได้จัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อักส่าเนา.

Ausubel, David P. Educational Psychology : A Cognitive View. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1968.

_____. "The Use of Advance Organizers in the Learnings and Retention of Meaningful Material," Journal of Education Psychology. 51 : 267-272 ; 1960.

Ausubel, David P. and D. Fitzgerald. "Organizer, General Background, and Antecedent Learning Variables in Sequential Verbal Learning," Journal of Educational Psychology. 53 : 243-249 ; 1962.

_____. "The Role of Discriminability in Meaningful Verbal Learning and Retention," Journal of Educational Psychology. 52 : 266-274 ; 1961.

Baker, Robert Lawrence. "The Use of Information Organizers in Ninth Grade Social Studies," Dissertation Abstracts International. 36(10) : 6629-A ; April, 1976.

Bernard, Edwin Michael. "The Effects of Advance Organizers and Within Text Questions on the Learning of a Taxonomy of Concepts," Dissertation Abstracts International. 36(9) : 5933 ; March, 1976.

Bonner, Forrest Michael. "Comparative Organizers Effectiveness in Televised Ninth Grade Social Studies," Dissertation Abstracts International. 36 : 842-A ; August, 1975.

Brewer, Donald William. "An Analysis of the Effect of Achievement of Adult Students Using Learning Organizers in Short Intensive Management Technique Course," Dissertation Abstracts International. 36(7) : 4240-A ; January, 1975.

Brown, Janes W. and others. A.V. Instruction Media and Methods. 3rd ed. McGraw-Hill, 1969.

Cantor, J.R., B. Mody and D. Zillmann. "Residual Emotional as a Distraction in Persuasion," Journal of Personality and Social Psychology. 92 : 231-244 ; 1974.

Dale, Edgar. Audio Visual Methods in Teaching. 3rd ed. New York : Dryden Press, 1968.

- Dent, Ellsworth C. The Audio - Visual Hand Book. Society for Visual Education, Inc., 1949.
- Ethireerasingam, Nagalingam. "The Effect of Advance Presentation of Organizers on Complex Verbal Learning and Retention by Vocational Agriculture Students in New York State," Dissertation Abstracts International. 32(1) : 235-A ; July, 1971.
- Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. New Jersey : Educational Testing Service, Prentice Hall, 1952.
- Hass, Kenneth B. and Harry R. Pacer. Preparation and Use of A-V Aids. New Delhi : India New Delhi, (Private) Ltd., 1964.
- Helmreich, R. and D. Kuiken. "Effects of Stress and Birth Order on Attitude Change," Journal of Personality. 36 : 466-473 ; 1968.
- Hilgard, E.R., R.C. Atkinson., R.L. Atkinson. Introduction to Psychology. New York : Harcourt Brace Jovanovich, 1971.
- Insko, C., A. Arkoff and V. Insko. "Effect of High and Low Fear - Arousing Communications upon Opinions toward Smoking," Journal of Experimental and Social Psychology. 1 : 256-266 ; 1965.
- Janis, I. and S. Feshback. "Effects of Fear - Arousing Communications," Journal of Abnormal and Social Psychology. 65 : 403-410 ; 1953.
- Keislar, Evan R. "A Descriptive Approach to Classroom Motivation," The Journal of Teacher Education. 2 : 130-135 ; 1960.
- Kemp, Jerrold E. Planning and Producing Audio-Visual Materials. Second Edition. Chandler Publishing Company, 1968.
- Kennedy, Keith Alvin. "The Effectiveness of a Comparative Advance Organizer in Learning and Retention of Matric System Concepts," Dissertation Abstracts International. 35(12) : 7786-A ; June, 1975.
- Kersten, Thomas Louise. "The Effect of an Advance Organizer on the Learning and Retention of Selected Algebra Concepts," Dissertation Abstracts International. 37(6) : 3577-A ; December, 1976.
- Lawton, Joseph T. "The Use of Advance Organizers in the Learning and Retention of Logical Operations and Social Studies Concepts," American Educational Research Journal. 14(1) : 25-43 ; Winter, 1977.
- Lazarus, R.S. Psychology Stress and the Coping Process. New York : McGraw Hill, 1966.

- Lucas, Keith Bramwell. "Cognitive Structure Change in Astronomy Students Using Advance Organizer Matched with Cognitive Style," Dissertation Abstracts International. 30(7) : 4167-A ; January, 1979.
- Lucas, Stephen Bernard. "The Effect of Utilizing Three Types of Advance Organizers for Learning a Biological Concept in Seventh Grade Science," Dissertation Abstracts International. 33 : 3390-A ; 1972.
- McGrath, J. E. Settings, measures, and themes : An Integrative Review of some Research on Social - Psychological factors in Stress. In McGrath, J.E. (Ed.), Social and Psychological Factors in Stress. New York : Holt, Rinehard, and Winston, 1970.
- Parasi, Anthony Joseph. "Advance Organizer and Knowledge of Result in a Self-Instructional Program in the Health Science," Dissertation Abstracts International. 38(5) ; 2730-A ; November, 1977.
- Proger, Barton B. and others. "Conceptual Pre-Structure for Detailed Verbal Passages," The Journal of Educational Research. 64(1) : 25-43 ; September, 1970.
- _____. "Advance and Concurrent Organizers for Detailed Verbal Passages Used with Elementary School Pupils," The Journal of Educational Research. 66(10) : 451-456 ; July - August, 1973.
- Raat, Jan H. "A Synchronized Tape-Slide for Teacher Training and Science Education," Aspects of Educational Technology VI. New York : Pitman Publishing, 1972.
- Scandura, J.M. and J.N. Wells. "Advance Organizers in Learning Abstract Mathematics," American Educational Research Journal. 4 : 295-301 ; 1967.
- Schnell II, Thomas R. "The Effect of Organizer on Reading Comprehension of Prose Materials," Dissertation Abstracts International. 33(3) : 907-A ; October, 1972.
- Secord, P.F. and C.W. Backman. Social Psychology. London : McGraw Hill, 1964.
- Shmurak, Carole Bernstein. "The Effects of Varying the Cognitive Style of Advance Organizers on Learning of Expository Science Material by Eighth Graders," Dissertation Abstracts International. 35(4) : 907-A ; October, 1974.
- Smith, Charles Donald. "The Effects of Organizers and Abstracts Reasoning Levels on Learning and Retention of Post-Secondary Mathematics Students," Dissertation Abstracts International. 37(6) : 3482-A ; December, 1976.

- Triandis, H.C. Attitude and Attitude Change. New York : John Wiley & Sons, 1971.
- UNESCO. Instructional Film Research 1918-1950. Pennsylvania : The Pennsylvania State College, 1951.
- Vernon, P.E. and others. "Sound Film," in The Instructional Film Research Program. Pennsylvania : The Pennsylvania State College, 1951.
- Walker, Nora Mary. "An Investigation into the Effects of Graphic Organizers on the Learning of Social Studies Readings in the Middle Grades," Dissertation Abstracts International. 36(10) : 6380-A; April, 1976.
- Weick, K.E. The "ESS" in stress: Some Conceptual and Methodological Problems. In McGrath, J.E. (Ed.), Social and Psychological Factors in Stress. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1970.
- Wittich, Walter A. and Charles F. Schuller. Audio-Visual Materials, Their Nature and Use. New York : Harper and Brother, 1957.
- _____. Audio-Visual Materials. New York : Third Edition, Harper & Brother, 1962.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

การวิเคราะห์แบบทดสอบ

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเรื่อง โรคเคส์

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
1	.78	.30	16	.78	.30
2	.78	.30	17	.78	.83
3	.77	.30	18	.80	.30
4	.75	.37	19	.55	.45
5	.71	.32	20	.61	.25
6	.75	.37	21	.56	.38
7	.87	.15	22	.33	.25
8	.73	.18	23	.78	.25
9	.63	.40	24	.71	.40
10	.52	.45	25	.61	.33
11	.74	.64	26	.44	.32
12	.83	.13	27	.55	.23
13	.60	.46	28	.71	.28
14	.11	.08	29	.60	.35
15	.71	.43	30	.78	.30

ภาคผนวก ข.

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์

แบบประเมินค่าความรู้สึกรู้สึกต่อข้อความ

แบบทดสอบอารมณ์/ความรู้สึกจากการดูภาพ

แบบทดสอบ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง "โรคเอดส์" มีทั้งหมด 50 ข้อ
2. คำถามทั้งหมดเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ โดยให้ทำเครื่องหมาย × ลงในช่อง ก, ข, ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ดังตัวอย่าง

แบบทดสอบ

ข้อ 1 ซิเกมส์ครั้งที่ 15 จัดขึ้นที่ประเทศใด

- ก. ไทย
- ข. สิงคโปร์
- ค. มาเลเซีย
- ง. อินโดนีเซีย

กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1			X	
2				
3				
4				

3. หากต้องการเปลี่ยนคำตอบ กระทำได้โดยการระบายทับในคำตอบเดิม แล้วเปลี่ยนไปตอบข้อใหม่ดังนี้

กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	X		X	
2				
3				
4				

4. ห้ามทำเครื่องหมายหรือขีดเขียนข้อความใด ๆ ลงในแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง "โรคเอดส์"

1. โรคเอดส์ คืออะไร
 - ก. โรคภูมิคุ้มกัน ทำให้ชราเร็วขึ้น
 - ข. โรคภูมิคุ้มกัน ทำให้ติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้
 - ✓ ก. โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง เป็นเหตุให้ติดเชื้อโรคชนิดต่าง ๆ ได้ง่าย
 - ง. โรคภูมิคุ้มกัน อันเกิดจากเชื้อไวรัสไปเกาะกินเม็ดเลือดแดงในร่างกาย
2. การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ มีความเป็นมาอย่างไร
 - ✓ ก. จากออฟริกา เข้าสู่อเมริกา ยุโรป และเอเชีย ตามลำดับ
 - ข. จากออฟริกา เข้าสู่ยุโรป อเมริกา และเอเชีย ตามลำดับ
 - ค. จากออฟริกา เข้าสู่เอเชีย ยุโรป และอเมริกา ตามลำดับ
 - ง. จากอเมริกา เข้าสู่ยุโรป ออฟริกา และเอเชีย ตามลำดับ
3. โรคเอดส์เกิดจากเชื้อชนิดหนึ่ง เชื้อนั้นคืออะไร
 - ก. เชื้อแบคทีเรีย HIV ไปเกาะกินเม็ดเลือดแดง
 - ข. เชื้อแบคทีเรีย HIV ไปเกาะกินเม็ดเลือดขาว
 - ค. เชื้อไวรัส HIV ไปเกาะกินเม็ดเลือดแดง
 - ✓ ง. เชื้อไวรัส HIV ไปเกาะกินเม็ดเลือดขาว
4. HIV ย่อมาจากคำว่าอะไร
 - ก. Human Impact Virus
 - ข. Human Immune Virus
 - ค. Human Immunodeficiency Viro
 - ✓ ง. Human Immunodeficiency Virus
5. AIDS ย่อมาจากคำว่าอะไร
 - ก. Acquired In deficiency System
 - ข. Acquired Immune Deficiency System
 - ✓ ก. Active Immune Deficiency Syndrome
 - ง. Acquired Immune Deficiency Syndrome

6. โรคเอดส์แพร่กระจายเข้ามาในประเทศไทย เมื่อใด
 - ก. พ.ศ. 2517
 - ข. พ.ศ. 2525
 - ☒ ก. พ.ศ. 2527
 - ง. พ.ศ. 2529
7. ปัจจุบันประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อเอดส์จำนวนกี่ราย
 - ก. ประมาณ 500 คน
 - ☒ ข. ประมาณ 8,000 คน
 - ค. ประมาณ 80,000 คน
 - ง. ประมาณ 100,000 คน
8. ข้อใดต่อไปนี้เป็นอาการของผู้ป่วยโรคเอดส์
 - ก. ห้างเสียงบ่อย และอาเจียนอยู่เป็นประจำ
 - ข. น้ำหนักตัวลด 1-2 กิโลกรัม ใน 1 เดือน
 - ☒ ค. ต่อมน้ำเหลืองโตที่คอ รักแร้ และที่อื่น ๆ เป็นเวลานาน
 - ง. ต่อมน้ำเหลืองโตที่คอ แขน และตามผิวหนัง เป็นเวลานาน
9. อาการของผู้ป่วยโรคเอดส์จะแบ่งออกเป็นกี่ระยะ
 - ก. 2 ระยะ
 - ☒ ข. 3 ระยะ
 - ค. 4 ระยะ
 - ง. 5 ระยะ
10. ผู้ที่ได้รับเชื้อเอดส์ในระยะติดเชื้อ จะมีอาการเช่นใด
 - ☒ ก. จะยังไม่ปรากฏอาการ
 - ข. ต่อมน้ำเหลืองที่คอเริ่มโต
 - ค. น้ำหนักตัวลดโดยไม่ทราบสาเหตุ
 - ง. เริ่มมีอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย เบื่ออาหาร

11. ในข้อใดต่อไปนี้ เป็นอาการบ่งบอกที่เด่นชัดที่สุดของโรคเอดส์
- ก. ต่อม้ำเหลืองโต น้ำหนักตัวลด อujanระลวง มีฝ้าขาวที่ลิ้น ในลำคอ
 - ข. น้ำหนักตัวลด อujanระลวง ปวดศีรษะบ่อยครั้ง โดยไม่ทราบสาเหตุ
 - ค. อ่อนเพลีย น้ำหนักตัวลด ท้องผูก ไอแห้ง ๆ
 - ง. ไม่มีข้อใดถูก
12. ระยะอาการสัมพันธ์กับเอดส์ เป็นอาการของโรคในระยะใด
- ก. ระยะที่ 1
 - ข. ระยะที่ 2
 - ค. ระยะที่ 3
 - ง. ระยะที่ 4
13. อาการของโรคเอดส์ระยะใดมีอาการรุนแรงที่สุด
- ก. ระยะติดเชื้อ
 - ข. ระยะเอดส์เต็มขั้น
 - ค. ระยะอาการสัมพันธ์กับเอดส์
 - ง. ระยะเอดส์ถึงตาย
14. ข้อใดต่อไปนี้ มีโอกาสเสี่ยงที่จะทำให้เกิดเชื้อเอดส์ได้
- ก. ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น
 - ข. ของมีคม เช่น มีคิกอนบาดมือทำให้เลือดไหล
 - ค. มารดาที่ตั้งครรภ์บ่อยครั้งทำให้ลูกในครรภ์ติดเชื้อเอดส์ได้
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก และ ข
15. ใครบ้างที่เป็นกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์มากที่สุดในประเทศไทย
- ก. แอร์โฮสเตส
 - ข. ชายรักร่วมเพศ
 - ค. นักโทษในเรือนจำ
 - ง. ผู้ติดยาเสพติด โดยใช้เข็มฉีดยาเข้าเส้นเลือด

16. ประเทศใดมีผู้ป่วยโรคเอดส์มากที่สุด
- ไทย
 - อังกฤษ
 - แอฟริกา
 - สหรัฐอเมริกา
17. ในขณะนี้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกพบผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ รวมทั้งสิ้นเท่าไร
- ประมาณ 8,000 คน
 - ประมาณ 1-4 ล้านคน
 - ประมาณ 5-10 ล้านคน
 - ประมาณ 15-20 ล้านคน
18. วิธีการใดต่อไปนี้อาจทำให้ติดเชื้อโรคเอดส์
- ใช้น้ำที่สะอาดสัมผัสเลือดของผู้ป่วยโรคเอดส์
 - ว่ายน้ำในสระเดียวกันกับผู้ที่เป็นโรคเอดส์
 - ผู้มีแผลในปากไปจูบกับผู้ติดเชื้อเอดส์แบบคุกคิม
 - สวมกอดกับบุคคลที่เป็นโรคเอดส์ เช่น ผู้ติดยาเสพติด โสเภณี
19. ข้อใดต่อไปนี้เป็นช่องทางที่ทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้
- ผู้ร้ายที่มีเชื้อเอดส์ก็คมมือตำรวจจนเกิดบาดแผล
 - เกย์คู่นั่งร่วมเพศสัมพันธ์ทางทวารหนักโดยใช้ถุงยางอนามัย
 - ผู้ติดยาเสพติดรายหนึ่งไปซื้อเข็มฉีดยามาใหม่ แล้วฉีดยาเข้าเส้นเลือด
 - ไม่มีข้อใดถูก
20. ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ในประเทศไทย พบในคนกลุ่มใดมากที่สุด
- หญิงโสเภณี
 - ชายรักร่วมเพศ
 - พวกติดยาเสพติด
 - มารดาที่มีเชื้อเอดส์ไปสู่ทารก

21. ข้อใดต่อไปนี้ไม่เป็นตัวการที่จะทำให้ติดเชื้อเอดส์
- ก. น้าอสุจิ
 - ข. น้าลาย
 - ค. เลือด
 - ง. เหงื่อ
22. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ก. การใช้เข็มฉีกร่วมกันทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้
 - ข. การหอมแก้มโสเภณีที่มีเชื้อเอดส์ ทำให้เป็นโรคเอดส์ได้
 - ค. การคั้นน้ำแก้วเดียวกันจะเป็นทางที่ทำให้เกิดโรคเอดส์ได้
 - ง. ผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคเอดส์ได้
23. ข้อใดต่อไปนี้เป็นวิธีป้องกันโรคเอดส์ได้
- ก. ใช้ถุงยางอนามัย
 - ข. ฉีควัคซีนป้องกันโรคเอดส์
 - ค. รับประทานยาป้องกันโรคเอดส์ก่อนเที่ยวโสเภณี
 - ง. ถูกทุกข้อ
24. การจูบกันสามารถติดเชื้อเอดส์ได้หรือไม่
- ก. ติดต่อได้
 - ข. ติดต่อไม่ได้
 - ค. ติดต่อได้หากมีการจูบกันแบบดูดคัม และมีแผลในช่องปาก
 - ง. การจูบโดยทั่วไป ซึ่งเป็นการสัมผัสเบา ๆ ที่แก้มหรือริมฝีปากถือว่าติดต่อได้
25. ข้อใดต่อไปนี้จัดได้ว่าเป็นการหลีกเลี่ยงป้องกันโรคเอดส์ได้ถูกต้อง
- ก. ไม่ทานข้าวจานเดียวกับผู้ติดเชื้อเอดส์
 - ข. หลีกเลี่ยงการใช้สระว่ายน้ำร่วมกับบุคคลอื่น
 - ค. ไม่เข้าใกล้และสัมผัสเนื้อต้องตัวผู้ติดเชื้อเอดส์
 - ง. ผู้ที่จะไปเจาะหู ให้นำเข็มเจาะหูที่สะอาดไปด้วยตนเอง

26. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ก. มีวัคซีนสามารถป้องกันโรคเอดส์ได้
 - ข. โรคเอดส์รักษาให้หายขาดไม่ได้
 - ค. มีตัวยารักษาโรคเอดส์จะทำให้ผู้ป่วยมีชีวิตอยู่ได้ช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น
 - ง. ถูกทั้งข้อ ข และ ค
27. ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์จะต้องตายภายในระยะเวลาเท่าใด
- ก. ภายใน 1 ปี
 - ข. ภายในระยะเวลา 1-3 ปี
 - ค. ภายในระยะเวลา 5-10 ปี
 - ง. 15 ปีขึ้นไป
28. ข้อใดเป็นคำกล่าวที่ไม่ถูกต้อง
- ก. โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 - ข. การกินผัก ผลไม้ที่ไ้ประโยชน์จากอุจจาระ หรือปัสสาวะที่มีเชื้อเอดส์ปะปนไม่ทำให้เกิดโรคเอดส์
 - ค. สามเษภรรยา มีสัมพันธ์ทางเพศบ่อยครั้ง โดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่นจะเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อโรคเอดส์
 - ง. มีตัวยารักษาโรคเอดส์จะทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตยืนยาวได้อีกช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น
29. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ก. โรคเอดส์เป็นโรคทางเพศสัมพันธ์อย่างหนึ่ง
 - ข. การหายใจ ไอ หรือจามรดกันทำให้เกิดเชื้อได้
 - ค. โรคเอดส์เป็นโรคที่ติดต่อกันได้ง่ายมากจากการสัมผัสภายนอก
 - ง. ไม่มีข้อใดกล่าวถูกต้อง
30. คาราวาทยนตร์คนใดที่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์
- ก. Rock Star
 - ข. Rock Hudson
 - ค. Rock Datsun
 - ง. Rocky Feldler

เฉลย

1. ก	11. ก	21. ง
2. ก	12. ข	22. ง
3. ง	13. ข	23. ก
4. ง	14. ก	24. ก
5. ก	15. ง	25. ง
6. ก	16. ง	26. ข
7. ข	17. ก	27. ก
8. ก	18. ก	28. ก
9. ข	19. ก	29. ก
10. ก	20. ก	30. ข

แบบประเมินค่าความรู้สึกต่อข้อความ

ให้ท่านอ่านข้อความข้างล่าง แล้วให้ประมาณค่าความรู้สึกต่อข้อความดังกล่าว ดังนี้

1. ทำเครื่องหมาย -3 เมื่อรู้สึกเกิดความหือหัท เศร้าใจมากที่สุด (ขุ่นมากที่สุด)
2. ทำเครื่องหมาย -2 เมื่อรู้สึกเกิดความหือหัท เศร้าใจปานกลาง (ขุ่นปานกลาง)
3. ทำเครื่องหมาย -1 เมื่อรู้สึกเกิดความหือหัท เศร้าใจเล็กน้อย (ขุ่นเล็กน้อย)
4. ทำเครื่องหมาย 0 เมื่อรู้สึกเฉย ๆ เป็นกลาง ไม่ขุ่น ไม่ฝลอบ

เนื้อหาสาร/ข้อความ	ระดับการขุ่น			
	-3	-2	-1	0
1. มั่วเข็ม มั่วเพศ ติดเอดส์ถึงตาย				
2. ไม่มั่วเข็ม ไม่มั่วเพศ โรคเอดส์ไม่ระบาด				
3. ทุกคนมีสิทธิตายได้ถ้าไม่ป้องกัน				
4. โรคเอดส์ไม่กลักรายถ้าทุกคนช่วยป้องกัน				
5. ผู้ป่วยต้องนอนรอความตายอย่างเดียว เพราะไม่มี ทางรักษาให้หายขาดได้				
6. ผู้ป่วยต่างรอความหวังให้วงการแพทย์กิดกันหาตัวยามารักษา โรคเอดส์ให้ได้				
7. ไม่ใช่เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ติดยาเสพติด				
8. ใช้เข็มฉีดยาที่สะอาด ปราศจากเชื้อโรค				
9. ท่านคือผู้หนึ่งที่เสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์				
10. การรู้จักหลีกเลี่ยง/ป้องกัน จะทำให้ชีวิตเป็นสุข				
11. ท่านอาจจะได้รับเชื้อเอดส์เข้าไปแล้ว				
12. ท่านจะปลอดภัยจากโรคเอดส์				
13. ท่านจะถูกสังคมรังเกียจ ผู้คนไม่กล้าเข้าใกล้				
14. ท่านจะอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข				

แบบทดสอบอารมณ์/ความรู้สึกจากการดูภาพ

คำสั่ง ให้ท่านดูภาพที่แสดงให้ และทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องความรู้สึกต่อภาพ ตามอารมณ์ และความรู้สึกที่มีต่อภาพนั้น ๆ

ภาพที่	ความรู้สึกต่อภาพ	
	ลักษณะชူး/น่ากลัว	มีความรู้สึกเฉย ๆ
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		

ภาพที่	ความรู้สึกต่อภาพ	
	ลักษณะชူး/น่ากลัว	มีความรู้สึกเฉย ๆ
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		

ภาคผนวก ค.

หนังสือของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ในหลักสูตร
แนวการสอนโรคเอดส์ในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตัวอย่างบทสไลด์

วิชาเขตเทคนิคกรุงเทพ ฯ
วันที่ 11 ส.ค. 2530
เวลา 9.30 น.
เลขที่ 2741

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา รัชที่ ๗ 5902 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2530

ที่ ศธ 0607/33580

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม 10300

1/ 60. 80
15.10 น.
1978

24 พฤศจิกายน 2530

เรื่อง การสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ในหลักสูตร

เรียน อธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

- จึงที่ส่งมาด้วย 1. แนวการสอนโรคเอดส์ในระดับมัธยมศึกษา 1 ชุด
2. จกหมายข่าวประชากรศึกษาและสิ่งแวดล้อมศึกษา 2 ฉบับ

เนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่ยังไม่มีทางรักษาให้หายขาดได้ กระทรวงศึกษาธิการเห็นควรให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และวิธีป้องกันแก่นักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยยึดหลักการว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดโอกาสให้ครูสามารถปรับเนื้อหาในรายละเอียดได้ตามนโยบายและสภาพปัญหาท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาสุขภาพของนักเรียนอยู่แล้ว ทั้งนี้ครูจึงสามารถสอนสอดแทรกในวิชาต่าง ๆ ความที่หลักสูตรเปิดโอกาสไว้ให้ เช่น หลักสูตรสุขศึกษา ในหัวข้อ โรคติดต่อและความรู้เรื่องเพศ หลักสูตรสังคมศึกษา ในหัวข้อ ปัญหาสังคม หลักสูตรประชากรศึกษา หัวข้อการวางแผนครอบครัว หลักสูตรวิทยาศาสตร์ ในเรื่องระบบสืบพันธุ์ของคน การปฏิสนธิการคุมกำเนิด เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในหมู่เยาวชนวัยรุ่นของชาติ และสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมที่จะมีให้มีการติดเชื้อโรคเอดส์ หรือเมื่อยามที่กลัวยกติดต่อกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์

อนึ่ง หากครูผู้สอนต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรคเอดส์ ก็สามารถค้นคว้าได้ตามใบจากสถานีอนามัยและโรงพยาบาลทุกแห่งทั่วประเทศ นอกเหนือจากสิ่งตีพิมพ์ของหน่วยราชการ เช่น เอกสาร วารสารทางการแพทย์และสาธารณสุข จกหมายข่าวประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อมศึกษา ฯลฯ และดำเนินการศึกษาจากอบรมครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการสอนวิชาให้โดยนิตโดยเฉพาะ เรื่องโรคติดต่อก็จะเป็นการก็มีขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สถานศึกษาในสังกัดได้ทราบด้วย
จะขอขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ.

(ลงชื่อ) ขำเลียง วุฒิจันทร์

(นายขำเลียง วุฒิจันทร์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กรมวิชาการ

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร

โทร. 3925269

เรียน บอ.กท.

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ เห็นควรให้สถานศึกษาในสังกัดมีการให้ความรู้
เกี่ยวกับโรคเอดส์และวิธีป้องกันแก่นักเรียน/นักศึกษา โดยยึดหลักการว่า หลักสูตรมัธยมศึกษา
กลางต้น และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดโอกาสให้ครูสามารถปรับสอนสอดแทรกในวิชา
ต่าง ๆ ตามหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ และหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ก็สามารถค้นคว้าได้ตาม
ไลบรารีสถานोनามัยและโรงพยาบาลทุกแห่งทั่วประเทศ

ควรเสนอ วท. เพื่อ

1. โปรดทราบ

2. ควรแจ้งให้สถานศึกษาในสังกัดทราบโดยทั่วกัน

มกุฎ 2 ข.ค. 30

ขวัญศรี 2 ข.ค. 30

ชลธิ 3 ข.ค. 30

เรียน อวท.

เพื่อโปรดทราบ และควรให้จัดกึ่งเสนอ

สำเนาถูกต้อง

สุวัชร 3 ข.ค. 30

ทราบและจัดกึ่งเสนอ

อมรรัตน์ 4 ข.ค. 30

(นายณกุล หิวก)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 4

แนวการสอนโรคเอดส์ในระดับชั้นมัธยมศึกษา

หัวข้อการสอน

1. โรคเอดส์คืออะไร
2. โรคเอดส์มีประวัติความเป็นมาอย่างไร
3. ประเทศไทยพบผู้ป่วยโรคเอดส์กี่ราย และเกิดขึ้นได้อย่างไร
4. โรคเอดส์ติดต่อกันได้อย่างไร
5. อาการของผู้ป่วยโรคเอดส์เป็นอย่างไร
6. อาการน่าสงสัย
7. โรคเอดส์รักษาให้หายได้หรือไม่
8. โรคเอดส์เป็นกับใครบ้าง
9. ป้องกันโรคเอดส์ได้หรือไม่
10. สถานที่ตรวจโรคเอดส์มีที่ใดบ้าง
11. ประเทศไทยดำเนินการควบคุมโรคเอดส์อย่างไร

รายละเอียด

1. โรคเอดส์คืออะไร

โรคเอดส์มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Acquired Immunodeficiency Syndrome เขียนย่อ ๆ ว่า AIDS

โรคเอดส์คือโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส (Human Immunodeficiency Virus) (เรียกย่อ ๆ ว่า HIV) เข้าสู่ร่างกายทำให้ภูมิคุ้มกันโรคของร่างกายเสื่อมลง เป็นสาเหตุให้เกิดเชื้อโรคชนิดต่าง ๆ ได้ง่าย และจะมีอาการรุนแรง เป็นอันตรายถึงแก่ความตายได้ง่ายกว่าคนปกติ

2. โรคเอดส์มีประวัติความเป็นมาอย่างไร

โรคเอดส์ เป็นโรคที่พบใหม่ ได้มีรายงานพบผู้ป่วยครั้งแรกที่สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2524 ต่อมาได้มีรายงานการพบผู้ป่วยโรคเอดส์ในประเทศทางยุโรป คานาดา

และอาฟริกา โรคนี้ได้ติดต่อมาถึงบางประเทศในเอเชีย รวมทั้งประเทศไทยด้วย

สำหรับในประเทศไทย พบผู้ป่วยครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน 2527 นับตั้งแต่นั้น มา จนถึงปัจจุบัน (28 สิงหาคม 2530) มีรายงานการพบผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ทั้งสิ้น 151 ราย เป็นชาวไทย 112 ราย และชาวต่างประเทศ 39 ราย

3. ประเทศไทยพบผู้ป่วยโรคเอดส์ที่ราบและเกิดขึ้นได้อย่างไร

ตั้งแต่เดือนกันยายน 2527 ถึง เดือนสิงหาคม 2530 พบผู้ป่วยโรคเอดส์ 11 ราย เป็นชาวไทย 7 ราย ได้เสียชีวิตไปแล้ว 4 ราย เป็นชาวต่างประเทศ 4 ราย เสียชีวิตไปแล้ว 1 ราย นอกนั้นได้เดินทางออกนอกประเทศไทยไปแล้ว

สำหรับโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นกับคนไทยนั้น ทุกรายมีประวัติทางเพศสัมพันธ์กับชาว ต่างประเทศ

4. โรคเอดส์ติดต่อกันได้อย่างไร

โรคเอดส์ติดต่อกันได้ 3 ทาง คือ

4.1 ทางเพศสัมพันธ์

การร่วมเพศกับผู้ป่วยโรคเอดส์หรือผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์

4.2 ทางเลือด

4.2.1 รับเลือดบริจาคที่มีเชื้อโรคเอดส์

4.2.2 ใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน เช่น ผู้ฉีดยาเสพติดที่ใช้เข็มฉีดยา ฉีดยาเข้าทางเส้นเลือด

4.2.3 รับบริจาคอวัยวะจากผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์

4.2.4 ใช้เหล็กแหลมสักร่วมกัน

4.3 ติดต่อจากแม่ที่มีเชื้อโรคเอดส์ไปสู่ทารกในขณะก่อนคลอด ขณะคลอด

หรือหลังคลอด

5. อาการของผู้ป่วยโรคเอดส์เป็นอย่างไร

อาการของผู้ป่วยโรคเอดส์ มีดังนี้ คือ

ระยะที่ 1 ผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์แล้วแต่ยังไม่ปรากฏอาการ

ระยะที่ 2 ผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์แล้ว และมีอาการบางอย่าง เช่น

- คอมน้ำเหลืองที่คอ รักแร้ และที่อื่น ๆ โตเป็นเวลานาน ๆ
- น้ำหนักตัวลดโดยหาสาเหตุไม่ได้
- อุจจาระร่วงเรื้อรังโดยไม่ทราบสาเหตุ
- มีฝ้าขาว ๆ ที่ลิ้นและในลำคอ
- มีไข้ต่ำ ๆ

ระยะที่ 3 ผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ และมีอาการหลาย ๆ อย่างร่วมกัน เช่น

- คอมน้ำเหลืองทั่วไปโต
- มีอาการปอดบวม ไอ หายใจหอบถี่
- มีอาการทางสมอง ชัก อัมพาต มีอาการซึม
- อ่อนเพลีย น้ำหนักลดโดยไม่ทราบสาเหตุ
- อุจจาระร่วงเรื้อรังโดยไม่ทราบสาเหตุ
- มีอาการไข้เรื้อรัง
- กลืนอาหารลำบาก
- เป็นผื่นจำสีม่วงตามผิวหนังทั่วร่างกาย

ผู้ที่อยู่ในระยะต่าง ๆ นอกจากจะปรากฏอาการตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น จะต้องตรวจภูมิคุ้มกันต่อเชื้อโรคเอดส์ในน้ำเหลืองด้วย

6. อาการนำสงสัย

ผู้ที่มีอาการต่อไปนี้ น่าสงสัยว่าจะป่วยเป็นโรคเอดส์

6.1 คอมน้ำเหลืองโตทั่วไปนานเกิน 1 เดือน

6.2 น้ำหนักตัวลด 4-5 กิโลกรัมภายใน 1 เดือน

- 6.3 มีก้อนสีแสดปนม่วงแก่ตามตัวและโตขึ้นเรื่อย ๆ
 - 6.4 เบื่ออาหารและเหนื่อยง่ายนานเกิน 1 เดือน
 - 6.5 มีไข้เกิน 37.8 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน ๆ
 - 6.6 ไอแห้ง ๆ นานเกิน 1 เดือน
 - 6.7 อุดจากระร่วงเรื้อรังนานเกิน 1 เดือน
 - 6.8 เป็นแผลเริ่มลุกลามนานเกิน 1 เดือน
 - 6.9 มีอาการชัก แขนขาไม่มีแรง หรือเป็นอัมพาต
 - 6.10 เป็นฝีผิวหนังที่ลึกและในลำคอ
- ให้รีบปรึกษาแพทย์และไปรับการตรวจเลือด เพื่อตรวจหาภูมิคุ้มกันต่อเชื้อโรคเอดส์

7. โรคเอดส์รักษาให้หายได้หรือไม่

ปัจจุบันยังไม่มียาที่ใช้รักษาโรคเอดส์ให้หายได้ และยังไม่มียาวัคซีนป้องกัน

8. โรคเอดส์เป็นกับใครบ้าง

โรคเอดส์ส่วนใหญ่ที่พบในประเทศไทยเป็นในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง และมักเป็นกับกลุ่มชายรักร่วมเพศ ปัจจุบันได้ตรวจพบเชื้อโรคเอดส์ในกลุ่มติดยาเสพติด และกลุ่มหญิงอาชีพพิเศษบ้างแล้ว

9. ป้องกันโรคเอดส์ได้หรือไม่

- 9.1 อย่าร่วมเพศกับกลุ่มผู้ที่มักจะป่วยเป็นโรคเอดส์กันมาก เช่น กลุ่มชายรักร่วมเพศ กลุ่มผู้ติดยาเสพติด ชาวต่างประเทศ เป็นต้น
- 9.2 อย่าใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้ติดยาเสพติด
- 9.3 อย่าร่วมเพศกับผู้ป่วยโรคเอดส์หรือสงสัยว่าป่วยเป็นโรคเอดส์
- 9.4 อย่าเปลี่ยนคู่นอนในหมู่รักร่วมเพศ
- 9.5 สวมถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่ไม่ใช่ภริยาของตน

10. สถานที่ตรวจโรคเอดส์ที่ไต่ถาม

ผู้ใดสงสัยว่าจะป่วยเป็นโรคเอดส์ แนะนำให้ไปตรวจเลือดได้ที่

ในกรุงเทพมหานคร

10.1	กองกามโรค	โทร. 2860431
10.2	โรงพยาบาลศิริราช	โทร. 4110241
10.3	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	โทร. 2528131-9
10.4	โรงพยาบาลรามาธิบดี	โทร. 2813566
10.5	โรงพยาบาลราชวิถี	โทร. 2811272
10.6	โรงพยาบาลกรุงเทพ	โทร. 3180066
10.7	โรงพยาบาลเปาโล	โทร. 2797000-9
10.8	โรงพยาบาลเคซา	โทร. 2461685-93
10.9	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	โทร. 2530250-9

นอกกรุงเทพมหานคร

ได้แก่ โรงพยาบาลของทบวงมหาวิทยาลัย

11. ประเทศไทยดำเนินการควบคุมโรคเอดส์อย่างไร

ประเทศไทยดำเนินการควบคุมโรคเอดส์ ดังนี้ คือ

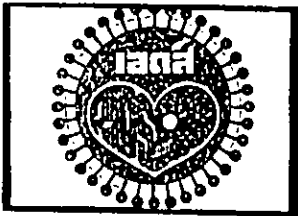
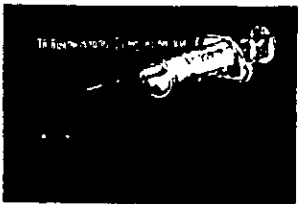
- 11.1 ใช้สุชศึกษา แจกเอกสารโรคเอดส์ และจัดนิทรรศการ แก่ประชาชน
กลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มผู้เสี่ยงต่อการติดโรค
- 11.2 ให้ความรู้แก่ประชาชนทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์
วิดีโอ เป็นต้น
- 11.3 กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศกฎกระทรวงให้โรคเอดส์เป็นโรคที่
ต้องแจ้งความ

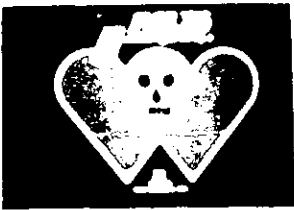
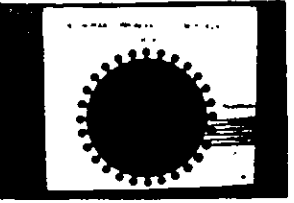
- 11.4 กระทรวงมหาดไทยออกประกาศกฎกระทรวงออกตามพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมืองไม่ให้คนต่างด้าวที่เป็นโรคเอดส์เข้าราชอาณาจักร และ
เมื่อพบว่าเป็นโรคเอดส์ก็จะให้ออกจากราชอาณาจักรทันที
- 11.5 จัดตั้งคลินิกเพื่อตรวจโรคเอดส์ที่ถนนพหลโยธิน กทม. เพื่อเป็นศูนย์
ในการค้นหาผู้ป่วยโรคเอดส์
- 11.6 สืบสวนและตรวจเลือกกลุ่มผู้เสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์ทุกปี
- 11.7 กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดตั้งกรมการประสานงานควบคุมโรคเอดส์
มีหน้าที่วางแผนป้องกันมิให้โรคเอดส์ระบาดเข้ามาในประเทศไทย และ
ควบคุมมิให้แพร่กระจายต่อไป
- 11.8 จัดสถานที่สำหรับผู้ป่วยไว้รักษาที่โรงพยาบาลบำราศนราดูร
- 11.9 ให้การรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์ในระยะที่ 2 และ
เฝ้าระวังติดตามโรคในระยะที่ 1 อย่างใกล้ชิด
- 11.10 สำหรับบุคคลที่บริการทางเพศ จะมีบัตรตรวจสุขภาพประจำตัวทุกคน
เช่น เกย์จะมีบัตรประจำตัวสีฟ้า หญิงบริการจะมีบัตรประจำตัวเป็น
สีชมพู และจะได้รับการตรวจจากแพทย์เป็นประจำ
- 11.10 ให้คำแนะนำปรึกษาแก่บุคคลที่มีอาการบางอย่าง ที่มักพบในกลุ่มที่เสี่ยง
ต่อการเป็นโรคเอดส์

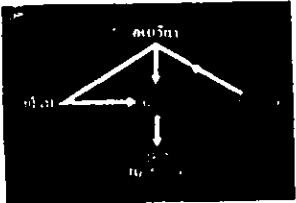
(เป็นข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข)

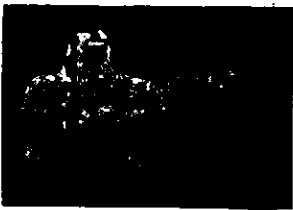
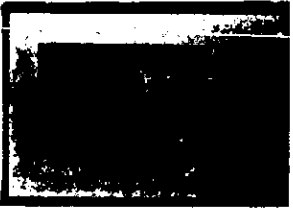
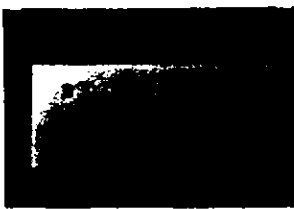
25 กันยายน 2530

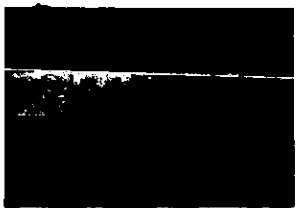
เรื่อง โรคเอดส์ (เนื้อหาแบบคู่)

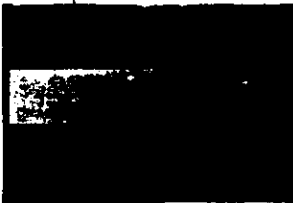
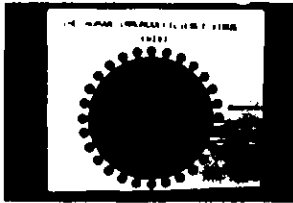
ภาพ	คำบรรยาย
	ความรู้เกี่ยวกับเอดส์
	ก่อนที่จะท่านจะได้ศึกษาเรื่องโรคเอดส์ ก็ขอให้ท่านลองพิจารณาคำถามที่จะถามท่าน ดังนี้
	1. ท่านเคยได้รับการถ่ายเลือดหรือไม่
	2. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยไม่ใช้อย่างอนามัยบ้างหรือไม่
	3. ท่านเคยใช้เข็มฉีดยาที่ใช้หลายครั้งหรือใช้ของมีคมร่วมกับผู้อื่นบ้างหรือไม่

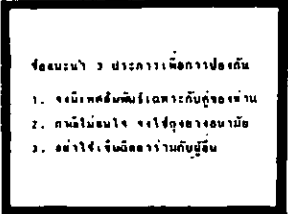
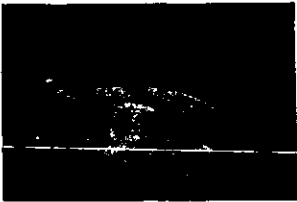
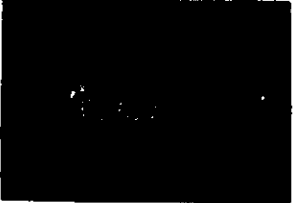
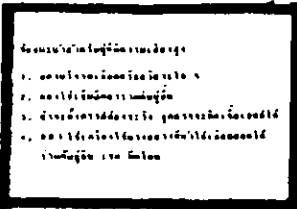
ภาพ	คำบรรยาย
	และถ้าหากว่าท่านเคย ท่านก็คือผู้หนึ่งที่เสี่ยงต่อการติดโรค หรือได้รับเชื้อเอดส์เข้าไปแล้ว ผู้เป็นโรคเอดส์ไม่มีคนใด รอดชีวิตแม้แต่รายเดียว
	ท่านจะถูกสังกรรมรังเกียจ ผู้คนไม่กล้าเข้าใกล้ ทุกคนจึงมีโอกาเสี่ยง ต่อการติดเชื้อเอดส์ได้เช่นกัน
(บทย่อล่วงหน้ารายการ) 	(บทย่อล่วงหน้ารายการ) และต่อจากนี้เป็นรายละเอียดเรื่องโรคเอดส์ที่ท่านจะศึกษา ติดตามได้ต่อไป
	โรคเอดส์มีชื่อภาษาอังกฤษว่า Acquired Immune Deficiency Syndrome หรือชื่อย่อว่า AIDS หมายถึงโรคที่ เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกันร่างกายเสื่อมลง หรือบกพร่อง
	เพราะถูกทำลายโดยเชื้อไวรัส HIV ซึ่งเป็นสาเหตุให้ร่างกาย ติดเชื้โรคต่าง ๆ แพร่ชื้อนได้ง่ายกว่าคนปกติ

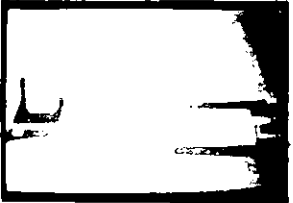
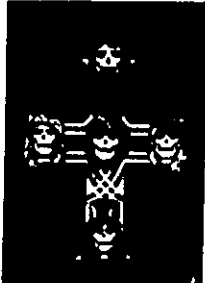
ภาพ	คำบรรยาย
	อันเป็นเหตุให้คนที่เป็นโรคเอดส์เสียชีวิตในที่สุด
	เอดส์เป็นโรคที่เพิ่งพบใหม่ สมมติฐานเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรค คาดว่าโรคเอดส์เริ่มแพร่ระบาดจากทวีปแอฟริกาไปสู่มุ่เกาะไซติ เข้าสู่อเมริกา และไปยุโรป ตามลำดับ ต่อจากอเมริกา ยุโรปก็เข้าสู่ทวีปเอเชีย และไทย ประเทศที่พบผู้ป่วยมากที่สุดคือ สหรัฐอเมริกา สำหรับประเทศไทย พบผู้ป่วยครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน 2527
	จนถึงปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อเอดส์เกือบ 8,000 คน ซึ่งในบรรดา 8,000 คนนี้ ต่างก็ต้องนอนรอความตายอย่างเดียว ไม่มีทางรักษาให้หายขาดได้
	คาดว่าประชากรบนโลกอาจจะมีผู้ติดเชื้อ 5-10 ล้านคน
	โรคเอดส์ติดต่อกันได้หลายทาง ที่สำคัญและพบบ่อยที่สุด คือ

ภาพ	คำบรรยาย
	1. ทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ - การร่วมเพศกับผู้ป่วยโรคเอดส์
	2. ทางเลือด เช่น - รับเลือดจากผู้ที่มีเชื้อเอดส์ - ใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน - รับบริจาคอวัยวะจากผู้ที่มีเชื้อเอดส์
	3. ติดต่อกับแม่ที่มีเชื้อเอดส์ไปสู่ทารกในครรภ์
	โรคนี้ไม่ติดต่อกันโดยการถูกเนื้อต้องตัว กินอาหาร หรือคั้นน้ำร่วมกัน การถูกยุงกัด การว่ายน้ำในสระเดียวกัน การหายใจ ไอ จามรดกัน การใช้ของร่วมกัน
	ในประเทศไทย กลุ่มที่เป็นโรคเอดส์หรือกลุ่มเสี่ยงมากที่สุด คือ 1. พวกติดยาเสพติด 2. พวกกร่วมเพศ 3. พวกรับการถ่ายเลือด 4. เด็กที่ได้รับเชื้อจากมารดา
	อาการของผู้ป่วยโรคเอดส์ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ภาพ	คำบรรยาย
	ระยะที่ 1 ระยะติดเชื่อ แต่ยังไม่ปรากฏอาการ
	ระยะนี้คนไข้จะมีสุขภาพแข็งแรงเป็นปกติ แต่ก็สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้ ดังเช่น อดีตคาราภาพยนตร์ชื่อดัง ร็อค ฮักสันผู้ล่วงลับไปแล้วในภาพนี้ ซึ่งตกเป็นเหยื่อโรคเอดส์
	ระยะที่ 2 อาการสัมพันธ์กับเอดส์ คือผู้ที่ติดเชื่อเอดส์แล้ว และมีอาการบางอย่าง เช่น
	- ต่อม้ำเหลืองที่คอ รักแร้ และที่อื่น ๆ โตเป็นเวลานาน
	- น้ำหนักตัวลดโดยหาสาเหตุไม่ได้ อูจจาเร่ลงเรื้อรังโดยไม่ทราบสาเหตุ
	- มีฝ้าขาว ๆ ที่ลิ้นและในลำคอ

ภาพ	คำบรรยาย
	- มีแผลในช่องปาก เป็นต้น
	ระยะที่ 3 ผู้ติดเชื้อเอดส์เต็มขั้น
	ระยะนี้อาจมีอาการเหมือนระยะที่ 2 แต่มักมีอาการติดเชื้อฉวยโอกาสเกิดขึ้นร่วมด้วย เนื่องจากภูมิคุ้มกันของร่างกายถูกทำลายไปมากขึ้น ทำให้เกิดการติดเชื้อของระบบต่าง ๆ ได้ง่าย เช่น มะเร็งแทรกซ้อน มะเร็งหลอดเลือด การติดเชื้อของระบบทางเดินอาหาร
	เชื้อไวรัสเอดส์ หรือที่เรียกว่า HIV (Human Immunodeficiency Virus)
	เมื่อเข้าสู่ร่างกาย เชื้อจะกระจายไปตามอวัยวะต่าง ๆ เกือบทั่วร่างกาย โดยจะไปเกาะกินเม็ดเลือดขาว เชื้อไวรัสจะอยู่ในน้ำเหลืองต่าง ๆ ของร่างกายผู้ป่วย
	เช่น เลือด น้ำอสุจิ น้ำลาย เสมหะ น้ำตา น้ำนม และปัสสาวะ อูจจาระ การสัมผัสธรรมดาจะไม่เป็นอันตราย แต่หากผู้ไปสัมผัสมีบาดแผลตามผิวหนังก็อาจจะติดเชื้อได้

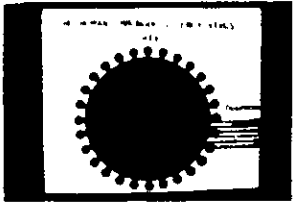
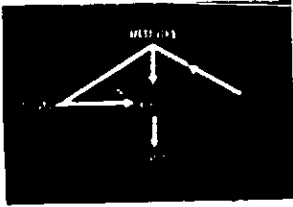
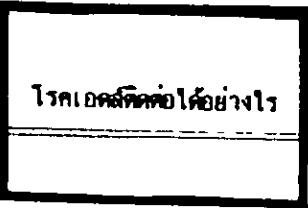
ภาพ	คำบรรยาย
	ข้อเสนอ 3 ประการ เพื่อการป้องกัน ปัจจุบันไม่มีวัคซีนที่จะสามารถป้องกันโรคเอดส์ได้ วิธีที่ดีที่สุด คือ การป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งกระทำได้โดย
	1. ไม่สว่ส่อนทางเพศกับทั้งชายและหญิง มากรักมากชู้ ก่อให้เกิดโรคเอดส์
	2. ไม่ร่วมเพศกับผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ หรือถ้าจำเป็น ต้องใช้ถุงยางอนามัยที่มีคุณภาพดีทุกครั้ง
	3. หลีกเลี่ยงการใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน โดยเฉพาะกลุ่มพวกติดยาเสพติด ต้องใช้เข็มฉีดยาที่สะอาด
	การมั่วเซ็ม มั่วเพศ จึงทำให้ติดเชื้อเอดส์ถึงตาย
	ข้อเสนอแนะสำหรับผู้มีความเสี่ยงสูง 1. อย่าบริโภคเหล้า หรืออ้วะใด ๆ 2. อย่าใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น 3. ถ้าจะตั้งครรภ์ต้องระมัดระวัง ลูกอาจจะติดเชื้อได้ 4. อย่าใช้เครื่องใช้บางอย่างที่ทำให้เลือดออกได้ร่วมกับผู้อื่น เช่น มีดโกน เข็มสัก เป็นต้น

ภาพ	คำบรรยาย
	การรักษา โรคเอดส์เป็นได้กับคนทุกเชื้อชาติ ภาษา ไม่ว่า ยากก็มีจน
	ปัจจุบันยังไม่มียาที่ใช้รักษาโรคเอดส์ให้หายขาดได้ มีแต่เพียง ยาที่สามารถยับยั้งการแบ่งตัวของเชื้อไวรัสเอดส์เท่านั้น ซึ่งจะ ทำให้ผู้ติดเชื้อมีชีวิตยืนยาวได้อีกช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น และยา ดังกล่าวมีราคาแพงมาก ผู้ป่วยต้องตายภายในเวลา 5-10 ปี
	การป้องกันจึงสำคัญที่สุด คาดว่าในเวลาอีกไม่นาน นักวิทยา- ศาสตร์ คงจะสามารถคิดค้นวัคซีนและยารักษาโรคเอดส์ได้ สำเร็จ
	ทุกคนมีสิทธิ์ตายได้ถ้าไม่ป้องกัน
(บทย่อท้ายรายการ) 	และต่อจากนี้ไปจะขอสรุปโดยย่อเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ ให้ท่านทบทวนอีกครั้ง (บทย่อท้ายรายการ)

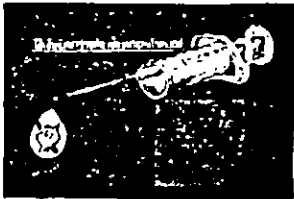
ภาพ	คำบรรยาย
	ขอให้ปลอดจากโรคเอดส์
	สวัสดี

บทย่อ

เรื่อง โรคเอดส์ (เนื้อหาชู้)

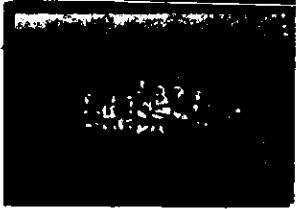
ภาพ	คำบรรยาย
	โรคเอดส์คืออาการที่เกิดจากภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง ทำให้ร่างกายไม่สามารถจะต่อสู้กับการติดเชื้อจากเชื้อโรคต่าง ๆ ได้
	โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งเรียกว่า HIV
	พบในประเทศไทยเมื่อปี 2527 สันนิษฐานว่าต้นกำเนิดมาจาก แอฟริกา เข้าสู่อเมริกา ยุโรป และเอเชีย ตามลำดับ
	การติดต่อของโรค สามารถแพร่กระจายเชื้อได้ 3 ทาง คือ
	1. ทางเพศสัมพันธ์

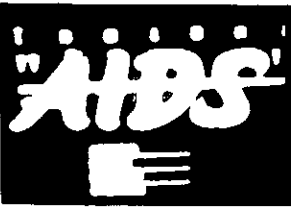
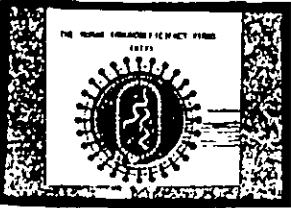
ภาพ	คำบรรยาย
	2. ทางเลือก เช่นใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน รับเลือกบริจาค ที่มีเชื้อเอดส์ รับบริจาคอวัยวะที่มีเชื้อเอดส์
	3. แม่ที่ตั้งครรภ์ไปสู่ทารก
อาการของโรคเอดส์ แบ่งเป็น 3 ระยะ	อาการผู้ป่วยโรคเอดส์ แบ่งเป็น 3 ระยะ
	ระยะแรกจะไม่ปรากฏอาการใด ๆ
	ระยะที่ 2-3 จะมีน้ำหนักตัวลดมากกว่า 5 กิโลกรัม ภายใน 1 เดือน ไอแห้ง ๆ หอบเหนื่อย
	ต่อมน้ำเหลืองโต มีไข้ตลอดเวลา หรือนานกว่า 1 เดือน โดยไม่ทราบสาเหตุ

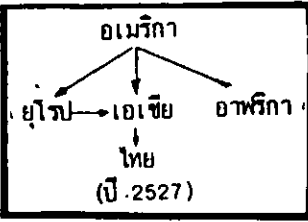
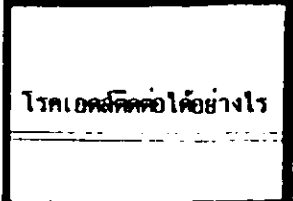
ภาพ	คำบรรยาย
	ล้นเป็นผ้าขาว
	มีแผลในช่องปาก
	การป้องกัน 1. ไม่สำส่อนทางเพศ
	2. ใช้ถุงยางอนามัย
	3. ไม่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ติดยาเสพติด

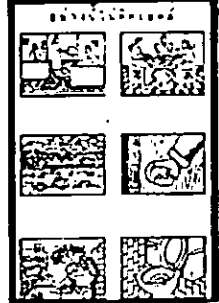
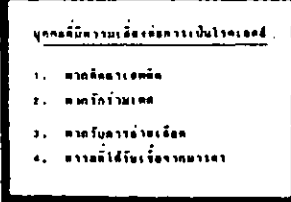
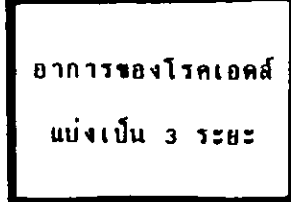
ภาพ	คำบรรยาย
	ปัจจุบันยังไม่มียารักษาให้หายขาดได้ ทุกคนมีสิทธิ์ตายได้ ถ้าไม่ป้องกัน

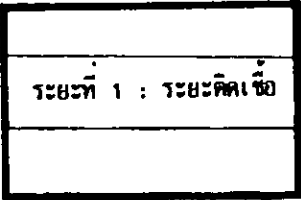
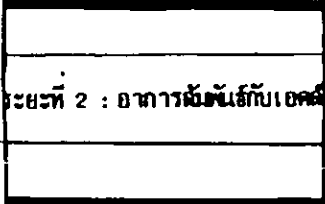
เรื่อง โรคเอดส์ (เนื้อหาบทกวี)

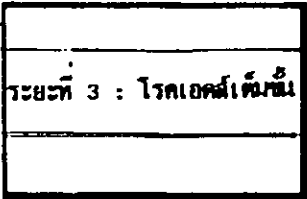
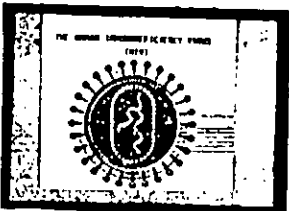
ภาพ	คำบรรยาย
	ความรู้เกี่ยวกับเอดส์
	ก่อนที่ท่านจะได้ศึกษาเรื่องโรคเอดส์ ก็ขอกล่าวถึงสิ่งที่ท่านควรหลีกเลี่ยง หากท่านปฏิบัติได้ ท่านก็就不用กังวลเรื่องเหล่านี้
	1. การหลีกเลี่ยงการรับเลือดที่มีเชื้อเอดส์
	2. การใช้ถุงยางอนามัยที่สะอาด และ
	3. การใช้เข็มฉีดยาที่สะอาดปราศจากเชื้อโรค หลีกเลี่ยงการใช้เข็มร่วมกัน

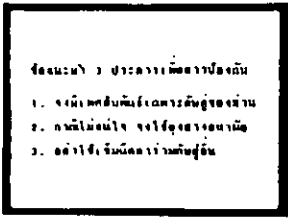
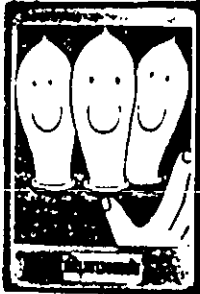
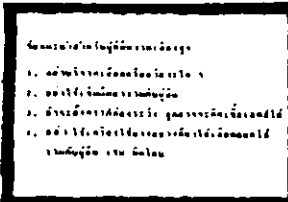
ภาพ	คำบรรยาย
	การป้องกัน/หลีกเลี่ยงจากสิ่งเหล่านี้จะทำให้ชีวิตท่านเป็นสุข อยู่ได้ในสังคมอย่างสุขสบาย ไร้กังวล
	ปลอดภัยจากโรคเอดส์
(บทย่อล่วงหน้ารายการ) 	(บทย่อล่วงหน้ารายการ) และต่อจากนี้เป็นรายละเอียดเรื่องโรคเอดส์ ท่านจะศึกษา ติดตามได้ต่อไป
	โรคเอดส์มีชื่อภาษาอังกฤษว่า Acquired Immune Deficiency Syndrome หรือชื่อย่อว่า AIDS หมายถึงโรคที่ เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกันร่างกายเสื่อมลง หรือบกพร่อง
	เพราะถูกทำลายโดยเชื้อไวรัส HIV ซึ่งเป็นสาเหตุให้ร่างกาย ติดเชื้โรคต่าง ๆ แทรกซ้อนได้ง่ายกว่าคนปกติ

ภาพ	คำบรรยาย
	อันเป็นเหตุให้คนที่เป็โรคเอดส์เสียชีวิตในที่สุด
	เอดส์เป็นโรคที่เพิ่งพบใหม่ สมมติฐานเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรค คาดว่าโรคเอดส์เริ่มแพร่ระบาดจากทวีปแอฟริกาไปสู่หมู่เกาะไฮติ เข้าสู่อเมริกา และไปยุโรป ตามลำดับ ต่อจากอเมริกา ยุโรปก็เข้าสู่ทวีปเอเชีย และไทย ประเทศที่พบผู้ป่วยมากที่สุดคือ สหรัฐอเมริกา สำหรับประเทศไทย พบผู้ป่วยครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน 2527
	จนถึงปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อเอดส์เกือบ 8,000 คน ซึ่งในบรรดา 8,000 คนนี้ ต่างก็ต้องนอนรอความตายอย่างเฉียว ไม่มีทางรักษาให้หายขาดได้
	คาดว่าประชากรบนโลกอาจจะมีผู้ติดเชื้อ 5-10 ล้านคน
	โรคเอดส์ติดต่อกันได้หลายทาง ที่สำคัญและพบบ่อยที่สุด ก็อ

ภาพ	คำบรรยาย
	1. ทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ - การร่วมเพศกับผู้ป่วยโรคเอดส์
	2. ทางเลือด เช่น - รับเลือดบริจาคที่มีเชื้อเอดส์ - ใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน - รับบริจาคอวัยวะจากผู้ที่มีเชื้อเอดส์
	3. ติดต่อกับแม่ที่มีเชื้อเอดส์ไปสู่ทารกในครรภ์
	โรคนี้ไม่ติดต่อกันโดยการถูกเนื้อต้องตัว กินอาหาร หรือคัมน้ำร่วมกัน การถูกยุงกัด การว่ายน้ำในสระเดียวกัน การหายใจ ไอ จามรดกัน การใช้ของร่วมกัน
	ในประเทศไทย กลุ่มที่เป็นโรคเอดส์หรือกลุ่มเสี่ยงมากที่สุด คือ 1. พวกติดยาเสพติด 2. พวกรักร่วมเพศ 3. พวกรับการถ่ายเลือด 4. เด็กที่ได้รับเชื้อจากมารดา
	อาการของผู้ป่วยโรคเอดส์ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ภาพ	คำบรรยาย
	ระยะที่ 1 ระยะติดเชื่อ แต่ยังไม่ปรากฏอาการ
	ระยะนี้คนไข้จะมีสุขภาพแข็งแรงเป็นปกติดี แต่ก็สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้ ดังเช่น อดีตดารานาภาพยนตร์ชื่อดัง ร็อก ฮัดสันผู้ล่วงลับไปแล้วในภาพนี้ ซึ่งตกเป็นเหยื่อโรคเอดส์
	ระยะที่ 2 อาการสัมพันธ์กับเอดส์ คือ ผู้ที่ติดเชื่อเอดส์แล้ว และมีอาการบางอย่าง เช่น
	- ต่อมน้ำเหลืองที่คอ รักแร้ และที่อื่น ๆ โตเป็นเวลานาน
	- น้ำหนักตัวลดโดยหาสาเหตุไม่ได้ อุดจากระลอกเรื้อรังโดยไม่ทราบสาเหตุ
	- มีฝ้าขาว ๆ ที่ลิ้นและในลำคอ

ภาพ	คำบรรยาย
	- มีแผลในช่องปาก เป็นต้น
	ระยะที่ 3 ผู้ติดเชื้อเอดส์เต็มขั้น
	ระยะนี้อาจมีอาการเหมือนระยะที่ 2 แต่ก็มีอาการติดเชื้อฉวยโอกาสเกิดขึ้นร่วมด้วย เนื่องจากภูมิคุ้มกันของร่างกายถูกทำลายไปมากขึ้น ทำให้เกิดการติดเชื้อของระบบต่าง ๆ ได้ง่าย เช่น มะเร็งแทรกซ้อน มะเร็งหลอดเลือด การติดเชื้อของระบบทางเดินอาหาร
	เชื้อไวรัสเอดส์ หรือที่เรียกว่า HIV (Human Immuno-deficiency Virus)
	เมื่อเข้าสู่ร่างกาย เชื้อจะกระจายไปตามอวัยวะต่าง ๆ เกือบทั่วร่างกาย โดยจะไปเกาะกินเม็ดเลือดขาว เชื้อไวรัสจะอยู่ในน้ำเหลืองต่าง ๆ ของร่างกายผู้ป่วย
	เช่น เลือด น้ำอสุจิ น้ำลาย เสมหะ น้ำตา น้ำนม และปัสสาวะ อุจจาระ การสัมผัสธรรมดาจะไม่เป็นอันตราย แต่หากผู้ไปสัมผัสมีบาดแผลตามผิวหนังก็อาจจะติดเชื้อได้

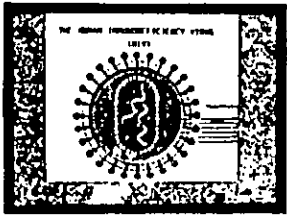
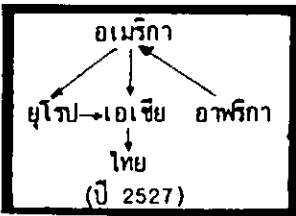
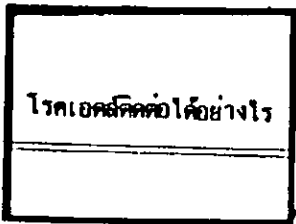
ภาพ	คำบรรยาย
 ข้อแนะนำ 3 ประการ เพื่อการป้องกัน 1. จงมีเพศสัมพันธ์เฉพาะกับคู่นอนท่าน 2. อย่าใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน 3. อย่าใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน	ข้อแนะนำ 3 ประการ เพื่อการป้องกัน ปัจจุบันไม่มีวัคซีนที่จะสามารถป้องกันโรคเอดส์ได้ วิธีที่ดีที่สุด คือ การป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งกระทำได้โดย
	1. จงมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนของท่านเท่านั้น ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น
	2. ไม่ร่วมเพศกับผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ หรือถ้าจำเป็น ต้องใช้ถุงยางอนามัยที่มีคุณภาพดีทุกครั้ง
	3. หลีกเลี่ยงการใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน โดยเฉพาะกลุ่มพวกติดยาเสพติด ต้องใช้เข็มฉีดยาที่สะอาด
	ไม่มั่วเซ็ม ไม่มั่วเพศ โรคเอดส์ไม่ระบาด
 ข้อแนะนำสำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงสูง 1. อย่าบริจาคน้ำเลือด หรืออวัยวะใด ๆ 2. อย่าใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน 3. ถ้าจะตั้งครรภ์ต้องระมัดระวัง ลูกอาจจะติดเชื้อได้ 4. อย่าใช้เครื่องใช้บางอย่างที่ทำให้เลือดออกได้ร่วมกับผู้อื่น เช่น มีดโกน เข็มสัก เป็นต้น	ข้อแนะนำสำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงสูง 1. อย่าบริจาคน้ำเลือด หรืออวัยวะใด ๆ 2. อย่าใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน 3. ถ้าจะตั้งครรภ์ต้องระมัดระวัง ลูกอาจจะติดเชื้อได้ 4. อย่าใช้เครื่องใช้บางอย่างที่ทำให้เลือดออกได้ร่วมกับผู้อื่น เช่น มีดโกน เข็มสัก เป็นต้น

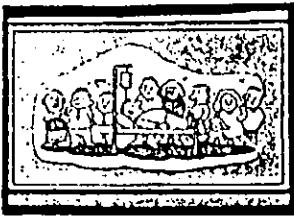
ภาพ	คำบรรยาย
	การรักษา โรคเอดส์เป็นได้กับคนทุกเชื้อชาติ ภาษา ไม่ว่า ยากก็มีจน
	ปัจจุบันยังไม่มียาที่ใช้รักษาโรคเอดส์ให้หายขาดได้ มีแต่เพียง ยาที่สามารถยับยั้งการแบ่งตัวของเชื้อไวรัสเอดส์เท่านั้น ซึ่งจะ ทำให้ผู้ติดเชื้อมีชีวิตยืนยาวได้อีกช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น และยา ดังกล่าวมีราคาแพงมาก ผู้ป่วยต้องตายภายในเวลา 5-10 ปี
	การป้องกันจึงสำคัญที่สุด คาดว่าในเวลาอีกไม่นาน นักวิทยา- ศาสตร์ คงจะสามารถคิดค้นวัคซีนและยารักษาโรคเอดส์ได้ สำเร็จ
	โรคเอดส์ไม่กลัวกราย ถ้าทุกคนช่วยป้องกัน
(บทย่อท้ายรายการ) 	และต่อจากนี้ไป จะขอสรุปโดยย่อเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ ให้ท่านทบทวนอีกครั้ง (บทย่อท้ายรายการ)

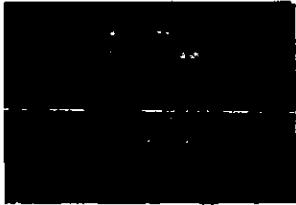
ภาพ	คำบรรยาย
	ขอให้ปลอดจากโรคเอดส์
	สวัสดี

บทย่อ

เรื่อง โรคเอดส์ (เนื้อหาปกติ)

ภาพ	คำบรรยาย
	โรคเอดส์คืออาการที่เกิดจากภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง ทำให้ร่างกายไม่สามารถจะต่อสู้กับการติดเชื้อจากเชื้อโรคต่าง ๆ ได้
	โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง เรียกว่า HIV (Human Immunodeficiency Virus)
 <pre> graph TD A[อเมริกา] --> B[ยุโรป-เอเชีย] A --> C[แอฟริกา] B --> D[ไทย (ปี 1987)] </pre>	พบในประเทศไทยเมื่อปี 2527 สันนิษฐานว่าต้นกำเนิดมาจากแอฟริกา เข้าสู่อเมริกา ยุโรป และเอเชีย ตามลำดับ
	การติดต่อของโรค สามารถแพร่กระจายเชื้อได้ 3 ทาง คือ
	1. ทางเพศสัมพันธ์

ภาพ	คำบรรยาย
	2. ทางเลือด เช่นใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน รับเลือดบริจาคที่มีเชื้อเอคส์ รับบริจาคอวัยวะที่มีเชื้อเอคส์
	3. แม่ที่ตั้งครรภ์ไปสู่ทารก
อาการของโรคเอคส์ แบ่งเป็น 3 ระยะ	อาการผู้ป่วยโรคเอคส์ แบ่งเป็น 3 ระยะ
	ระยะแรกจะไม่ปรากฏอาการใด ๆ
	ระยะที่ 2-3 จะมีน้ำหนักตัวลดมากกว่า 5 กิโลกรัม ภายใน 1 เดือน ไอแห้ง ๆ ท้องเสียบ่อย
	ต่อมน้ำเหลืองโต มีไข้ตลอดเวลา หรือนานกว่า 1 เดือน โดยไม่ทราบสาเหตุ

ภาพ	คำบรรยาย
	ลิ้นเป็นฝ้าขาว
	มีแผลในช่องปาก
	การป้องกัน 1. ไม่สำส่อนทางเพศ
	2. ใช้ถุงยางอนามัย
	3. ใช้เข็มที่สะอาด ปราศจากเชื้อโรค

ภาพ	คำบรรยาย
	ปัจจุบันยังไม่มียารักษาให้หายขาดได้ หากทุกคนช่วยป้องกัน โรคเอดส์ก็ไม่กล้ำกราย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายศิริโชค ห่อสมบัติ
เกิดวันที่	26 เดือนกันยายน พ.ศ. 2504
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 41/22 ซอยจาวีพิบูลย์ ถนนพิบูลสงคราม ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
สถานที่ทำงาน	ฝ่ายวิชาการ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ 2 ถนนนางลิ้นจี่ เขตยานนาวา แขวงทุ่งมหาเมฆ กรุงเทพฯ 10120 สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	ม.ศ.3 จากโรงเรียนโยธินบูรณะ
พ.ศ. 2524	ปวช. สาขาเลขานุการ จากโรงเรียนธกษิณวิทยการ
พ.ศ. 2527	ปวส. สาขาเลขานุการ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2530	กศ.บ. ธุรกิจศึกษา (การตลาด) วิชาโทเทคโนโลยีทางการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2532	กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร